

MAGYAR LAPOK

XIII. évfolyam, 74 (3520) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12—27.

Április közepére várják az országgyűlés összehívását

A kormány az országgyűlés mindkét házát részletesen tájékoztatja terveiről. Vitéz Lukács Béla MEP elnök, nyilatkozata az elmúlt hetek belpolitikai eseményeiről és a MEP szerepéről

Az országgyűlés összehívását április közepére várják. A kormány az országgyűlés mindkét házát részletesen tájékoztatja terveiről.

A Magyar Élet Pártja értesítőjének legújabb számában vitéz Lukács Béla országos elnök megemlékezik az elmúlt hetek belpolitikai eseményeiről és többek között így ír:

Ma rendkívüli történelmi feladatok előtt állunk, ezért kell Gömbös Gyula politikáját a nemzet történelmi céljainak, de ugyanakkor szövetségeseink és az egész európai közösség érdekében a nemzeti élet minden területén biztosítani. A magyar nemzetre háruló új feladatok megoldására a Kormányzó Ur új kormányt nevezett ki, amely olyan férfiakból áll, akik az alkotó, felelős jobboldali gondolatnak, a Szege dről diadalmasan elismult keresztény és nemzeti eszmének, bátor harcosai. A bekövetkezett események a Magyar Élet Pártjának életét és jövő szerepét csak annyiban érintik, amennyiben eddig hirdetett eszméinket nem egyedül oldjuk meg, hanem karöltve azokkal a jobboldali erőkkel, amelyek vitéz Gömbös Gyula politikáját vallják magukénak.

Odessza, Jasi, a Tatar-szoros és a Jablonicai hágó északi kijáratára felé törnek a szovjet támadó ékek

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti: A helyzet a keleti fronton általában nem mutat döntő módosulást. A középső és az északi szakaszon folyó harcok másodlagos jelentőségűek, a déli hatalmas védekező csatához mérten. bár félreemehetetlen, hogy a szovjet a Dnyeper és Csauzi környékén Mogilev irányában döntő áttörésért küzd. A déli támadás következtében szenvedett jelentékeny hadianyagvesztései nyomán azonban nincsen abban a helyzetben, hogy a középső és északi szakaszok említésreméltó pótlást küldjön.

A déli szárnyon egészen világosan mutatkoznak a szovjet hadvezetőség szándékai. Az egyik erős támadó ék Odessza felé nyomul, a másik Jasi, a harmadik Horodenkán és Kolomeán át a Kárpátokat közelítette meg és élével a Tatar-szoros és Jablonicai-hágó északi kijáratára áll. Végül gépesített vadászkelekek Brody és Kovel környékén nyugat felé akarnak újabb teret nyerni.

Ismét a légi erő százával alkalmazott rajai és harci repülőgépek okozták a leg súlyosabb veszteségeket a szovjetnek. Német páncélos repülők a Dnyeper és a Prut között 45 szovjet páncélos, 12 ágyút, 184 gépesített vagy fogatolt járművet, valamint terjedelmes tüzelőanyagraktárakat tettek tönkre, az északi felé szomszédos-részen pedig 16 páncélos, négy nehéz rohamágyút és 186 darab csapatokkal és hadianyaggal megrakott járművet pusztítottak el. Szétlöttek még öt páncélos és két motoros ágyút. Éjjel-nappal valamennyi szakaszon nagy eredménnyel folyt a küzdelem az országúton és a vasúton lebonyolódó pótlás ellen. Ezeknek a német támadásoknak eredményeként 23 szovjet repülőgépet lőttek le, négy német gép ellenében. A szovjet valóban jelentékeny teret nyert ugyan, de sehol sem sikerült megtörnie a német csapatok erejét.

Egyébként megállapítható, hogy a gépesített hadseregek mozgó harcában a tényleges vagy veszteség lényegesen esélyesebb szerepet játszik, mint a korábbi háborúkban.

Nürnberg felett ütköztek a legerősebb ellenállásba a brit bombázók

Amsterdamból jelenti (MTI.) A Német Távírti Iroda jelenti: A brit hírszolgálat a pénteken Dél-Németország ellen intézett légitámadással kapcsolatban azt jelenti, hogy a harcavetett repülőgépek még soha nem ütköztek ilyen erős ellenállásba a német vadászpilóták részéről.

Stockholmból jelenti (MTI.) A Német Távírti Iroda jelenti: A stockholmi sajtónak azok a jelentései, amelyek az angol légiereőnek Nürnberg ellen in-

tézt támadásában szenvedett nagy veszteségeiről szólnak, egyöntetűen megállapítják, hogy az angol légiereő nagy veszteségei rendkívül nagy feltűnést keltettek Angliában.

A Stockholms Tidningen már címfeliratában az angolok rekordvesztéséről ír és megállapítja, hogy az angol légiereő körök minden kertelés nélkül bevallják, hogy a veszteségek rendkívül nagyok, sőt egyenesen meglepőek. Egy angol repülő azt mondta, hogy az angol repülőknél a támadás alatt egy pillanatnyi nyugtot sem hagytak. A német éjszakai vadászok halálmevetéssel rohantak rá a bombázókra.

A Dagens Nyheter londoni tudósítója azt írja, hogy az angol bombázók még sohasem szenvedtek ilyen nagy veszteségeket, ami ismét a német elhárítás erejét bizonyítja. Már messze nyugaton német éjszakai vadászokba ütköztek a támadók.

Milano. (MTI.) A Német Távírti Iroda jelenti: Capelli, a Gazeta del Popolo főszerkesztője pénteken délelőtt Torinóban gyilkos merénylet áldozata lett. Amikor kiszállt a gépkocsiból, eddig ismeretlen tettes közelről több pisztolylövéssel leterítette.

Elmarad a Szentatya husvéti rádiószózatja

Milano. (MTI.) A NTL jelenti: Mint a Stefani Iroda jelenti a Vatikánvárosból, a pápa husvét vasárnapján magánképnéljában mond szentmisét, a szokásos husvéti rádiószózatja azonban most elmarad.

Jaross Andor belügyminiszter körlevele a nagyváradi és biharmegyei törvényhatóságokhoz

Nagyvárad, apr. 1. Vitéz Jaross Andor belügyminiszter az alábbi körlevelet intézte valamennyi törvényhatóság közönségéhez:

„A Kormányzó Ur Ófömméltósága 1944 március 22-én kelt legfelsőbb elhatározásával — a m. kir. miniszterelnök úr előterjesztésére — engem m. kir. belügyminiszterré legkegyelmesebben ki nevezni méltóztatott. Amidőn a belügyminisztérium vezetését a legfelsőbb hely részéről megnyilvánult bizalom alapján átveszem, a legmelegebben köszöntöm a város (a vármegye) közönségét és tisztviselői karát. Kérem egyben, hogy engem a rend és közbiztonság fenntartásá-

tartását és a magyar jövő kialakulását és biztosítását célzó munkámban magyar hazafias érzéssel támogatni szíveskedjék.”

A körlevél ma érkezett a nagyváradi és a biharmegyei törvényhatóságokhoz.

Április 3-án térünk át a nyári időszámításra

Az Új Nemzedék írja: Április 3-án hajnalban ismét áttérünk a nyári időszámításra. Éjszaka kettőkor kezdődik a nyári időszámítás, amikor az órák egy órával előre kell vinni.

A pénzgazdaság tarthatatlansága

Irta: Prohászka Ottokár

(Részletet közlünk a nagy magyar püspököknek 1898-ban írt fenti című cikkéből. Jelen idézetünk nagy erővel szemlélteti a zsidó tőkeuralom kapzsi harcát. Szerk.)

A nemzetgazdasági válság előidézésében a „természetes ártórvény” is gátlót csinál. Sokkal nagyobb bajt okoz azonban az üzérkedés szelleme, mely az árképzés mezejére lép (tízszde) s „játsszani” kezd. Keres és kínál papiros-búzákat: elad és vesz száz meg száz ezer métermázsát, melynek egyetlenegy szeme sem létezik sehol: eseményeket költ vagy valóságos adatokat ferde világitásba állít: rémhíreket terjeszt, ijeszt, megszólal, hogy ez úton emelhesse vagy csökkenthesse az árat. Az árak emelkedését vagy csökkentését pedig sohasem fordítja a termelőnek, hanem mindig az üzéreknél hasznára. Így rövid idő alatt mesés gazdagságot halmoznak föl vagy vesztenek el egymás közt s förtelmes gazdasági károkat okoznak a termelőnek. A társadalom tehetetlenül áll e szívtelenül üzőtt játékokkal szemben: nem érti a jelenséget: csak azt veszi észre, hogy a búza majd oly olcsó, hogy a termelőnek tönkre kell mennie, majd oly drága a kenyér, hogy a termelővel a fogyasztó is elpusztul. Az arany internacionálé pedig gyarapszik rohamosan, meseszerűen.

Éppen a tavaszi magas búzaárak s utána nyomban az árak hanyatlása világos példát szolgál arra, hogy mily természetellenes az árképzés egész folyamata.

Leiter Lévi József az a szörny, amely — s nem aki — pénzsomjában annyi millió és millió embernek kenyerét drágította meg s ép a szegénység filléreit szívtá föl millió aranyszákjaiba. Májusban ez a spekuláns 20 millió dollár nyereséget vágott zsebre a búzaár emelkedésének révén s mi mindnyájan, mikor a kétszeresére drágult liszt árát nyögöttük, filléreinkkel Lévi zsidónak adóztunk. Voltak a magas áraknak természetes okai is: ilyenek, hogy túltermelés nincs, Amerikában háború van, Oroszország kiadta a búzakivitel tilalmát s e tényezőknek állandó behatása alatt a gabonár állandóan magas, de természetes színvonalon, a 13 forint körül mozgott volna. De Lévi zsidó rémképeket hozott a piacra, fölzaklatta az embereket és 17 forintra emelte a 8 forinton vásárolt búza árát akkor, midőn a termelőnek már nincs eladni való búzája, de van az üzérzsidóknak. Kérdezzük magunkat: ért-e az a búza igazán 17 forintot, ez volt-e annak természetesen alakult ára? Szó sincs róla. Ezt az árt a spekuláció teremtette s a maga érdekében kihasználta.

Az árképzésnek ezt a módját találóan hívják játéknak. Valóban játék az, de förtelmes játék: játék, melyet a lelkiismeretlenség, a nyereszkesedés s a törvényesített uszora folytat a legfonto-

sabb érdekekkel. A termelő kockázat, izad, fárad; az ő munkája a természet erőin s az időjárás esélyein fordul meg; az üzér pedig söpör aranyat, akár esik, akár nap süt, akár van termés, akár nincs. Az ilyen manipuláció teljesen diszkreditálja magát a kereskedést is. Az üzérkedés nem kereskedés.

A minap is azt írta az „Alkotmány” a Nemzeti Újság elődje, (1898. 145. sz.): „A zsidóknak köszönhetjük, hogy kereskedelmünk maholnap elveszti termelő jellegét”. Minél több pénzt csinálni a nélkül, hogy a valóságos értékekbe munkát fektetnénk bele, ebben rejlik a kapitalizmus átka és uzsorás volta. Az alaki érték tehát nem érték, hanem fikció. A kereskedelemnek csak az árak körül kifejtett munka díjára s a veszélyért és kárért járó illő kárpótlásra van joga. Miért fizessük különben, ha nem munkájáért? Vagy talán azért fizessük, hogy spekulálj, hogy olcsón vesz és drágán ad? Az árak igazság szerint a valóságos viszonyoknak kifejezői és az élet szükségleteihez és céljához alkalmazandók azért az árak megállapítása azoknak joghatóságához tartozik, kik a birtoklást s a termelést szervezik. Társadalmi viszonyok, életszükségletek, társadalmi célok képezik alapját az ár-rendezésnek, nem pedig az egyéni spekuláció, mely a körülmények, a magánérdekek s a benyomások labdája. A társadalmi szükségletek és célok az ár-szabályozásban a közösség hasznát tartják majd szem előtt s ki fognak indulni abból az elvből, hogy a munka képző forrását a termelésnek s abból a szükségletből, hogy minden embernek munkája után joga is van a termeléshez és az élethez.

A kereskedelmet az „alaki értékek” ögyára, a tözsde foglalta le egészen és kizárólag s a meggazdagodás szenvedélyeitől üzőt banda „à la hausse- és à la baisse-munkájával” valóságos rabló-vállalattá tette a kereskedelmet, mely a forgalomba hozott árak árának 100, 200 százalékát is zsebre vágja; piacra dob a papírosan bármit, aminek még a

Papp Ernő „VENUS” illatszertárában Szt. János-utca 4. sz.

a legolcsóbban vásárolhat, nagy választékban husvéti jócsolókat és kölnivizeket. — Háztartási cikkek, pipere és kozmetikai szerek dús választékban.

hült helye s eredésének a kiltása sincs meg; összehevenyészti a hamis áremelkedésnek tényezőit hirtelenséggel, pletykával s agyonnyomortja a fogyasztót s a termelőt egyaránt.

A kisebb közvetítő kereskedelem e dühöngő zsidó bankárokkal és üzér Maimonidesekekkel szemben semmire sem képes. A közvetítő kereskedelem hivatása volna a természetes árat az aratásig megtartani, a hullámzásokat lehetőleg elsímitani, a fogyasztót a nagyobb hárosodástól és nélkülözéstől megóvni, a termelőnek pedig biztosítani az aratás idejére a kedvező konjunkturák folytán kínálkozó jogosult

hasznát. De mit szerezne akkor a tözsde? S ugyan ki alapítja meg azt a „természetes” árt? S ha a tözsden a spekuláció fúriái dühöngenek, vajjon miképp simítsa el a közvetítő kereskedelem az árhullámzásokat? Örül, hogy él s hogy marad neki is valami abból, ami sarcot vet ki a börze a fogyasztóra és a termelőre.

Harcoljunk a pénzgazdaság ellen, táruk fel képtelenségét: szervezzük a munkásokat hatályos és egységes föllépésre: akkor aztán remélhetjük, hogy igazságosabban oszlanak föl az anyagi javak is az emberek közt.

HIREK A TÖRVÉNYSZÉKRŐL

Hova tűnt el 3 nap alatt a maligán-fok?

Nagyvárad, április 1. Szabó János alpári borkereskedő és bizományos múlt év szeptemberében bort szállított dr Vicsay László nagyváradai borkereskedőnek. A bort Margittán vette dr Friedmann Hermanától és Schwartz Lajosnától és azt, mint 11.3 maligánfokos bort adta el Vicsaynak. A bor beérkezésekor annak rendje s módja szerint mindenik hordóból mintát vettek s megmáláigazították. Az eredmény tényleg 11.3 fok volt. Két-három nappal később — mialatt közben a borral semmi sem történt — dr Vicsay megkóstolta az egyik hordóban lévő bort és túlságosan gyengének találta. Ujra lemérte az egész mennyiséget s most már csak 8.8 fokot mutatott a maligán. Azonnal fölhívta telefonon Szabót, aki

erre azt ígérte, hogy bejön és elintézi a dolgot. Miután ez nem történt meg, ajánlott levélben szólította fel az ügy elintézésére, de a levél visszajött felbontatlanul. Közben Vicsay megtudta, hogy Szabó a bort Friedmannéktól vásárolta, de megtudta tőlük azt is, hogy mint 8 fokos bort fizette azt ki. Ennek alapján Vicsay följelentést tett Szabó ellen csalás címén és az ügy bírósági tárgyalására ma délelőtt került sor. Szabó azzal védekezett, hogy ő valóban 8 fokos bort fizetett ki Friedmannéknak, de a megvásárolt bort ő a Margit-szállóban újra lemáláigazozta s az 11.3 fokot mutatott. Miután a tárgyaláson a tényállás nem tisztázódott teljesen, úgy a kir. ügyész, mint a védelem bizonyításkiegészítést kért, aminek a bíróság helyt adott s a tárgyalást május 9-ére halasztotta.

Mozik műsora:

APOLLÓ: És a vakok látnak.
BELVÁROSI: Néma kolostor.
CASINO: Amiről a leány álmodik.
KORONA: Az örök titok.

Sártenger a Péter-utcában

Nagyvárad mellékutcaira eddig is csak panaszt hallottunk már, amikor esős időben sártengerre vált mind a kocsiút, mind a gyalogjáró. Bármilyen nehéz is volt azonban a közlekedés, a gyalogjárás nem akadt el, volt egy-egy szárazabb folt, ahol ügyes szökdelésekkel szárazon úszhatta meg a járókelő. Amit viszont a Péter-utcában tapasztalunk esős időben, az minden emberi fogalmat felülmúl. A keskeny utcácska faltövéitől a faltövéig szinte járhatatlan sártenger. A lakók csak a legnagyobb erőfeszítések árán közlekednek, fuvaros nem vállalkozik az utcába bemenni s szinte megbénult az utca forgalma. Az elkecseregett lakóknak csak annyi volna a kívánsága, hogy néhány székér kavicssal legalább a gyalogjárót biztosítsa a város. Mi is jártunk a helyszínen és pártolólak, említtük meg a jogos panaszt.

Körösbe ugrott egy fiatal zsidóasszony

Nagyvárad, április 1. Tegnap délután a Bunyitay liget mellett a megáradt Körös hullámaiba vetette magát Weisz Jenőné Klein Róza 22 éves zsidóasszony.

Az életuntat a víz a Rimanóczy szálloda előtt a partra sodorta, ahonnan a járókelők kihúzták és bevitték a Rimanóczy-fürdőbe. Rövidesen magához térítették. A rendőrségen tett kihallgatása alkalmával Weiszné elmondott, hogy tettét nehéz anyagi körülmények miatt követte el. Miután megígérte, hogy még egyszer nem kísérel meg öngyilkosságot, hazabocsátották.

Legfontosabb tennivaló légiveszély esetén

A budapesti rádió új jelzései légiveszély és zavaró repülés esetén

Ha Rádió Budapest I.	A rádió-jelzés szövege	Ellenséges gépek	Tennivaló			A jelzés feloldása
			nyilvános helyeken (terem, mozi, áruház, sporttelep stb.)	odahaza	utcán	
Eihallgat	„Műsoradásunkat bizonytalan időre megezzeljük”	közelednek az ország légitere felé	üzemidő alatt állandó rádió-közvetítési szolgálat ártandó	figyelni Budapest I. rádióállomást	—	Budapest I. újra megszólal
ha „Légi veszély” van	Légi veszély! (Pl.) Váradi Váradi! Váradi! „Légi veszély!”	megközelítettek a légitert, de még nem hatoltak be	ha nincs ovóhely helyiségeit kiüríteni	ha van ovóhely felkészülni a legiradóra. Este elegetlenni ovóhelyre meg nem szabad lemenni!	közvilágítást csökkentik, lámpák fénytompítanak, fényezőre tilos, gyalogos közlekedés zavartalan	Légiveszély-elmúlt! (2X) Pl. Váradi! Váradi! Légiveszély-elmúlt!
ha „Zavaró repülés” van	Zavaró repülés! (Pl.) Váradi Váradi! „Zavaró repülés!”	szabálytalan repülés, mely be is hatolt a légitérbe	helyiségeit kiüríteni	közönséget közölni a zavaró repülésről	közvilágítás megszűnik, járművek este fényt eloltani és megállni. Nappal folytatják útjukat, gyalogos közlekedés zavartalan	Légöltalom pihenj! (2X) Pl. Váradi! Váradi! Légiveszély-elmúlt!

A légóparancsnokság ügyelmezletli a közönséget, hogy a rádióban Nagyvárad légiriasztása ezzel a földrajzi elnevezéssel történik: VARADI VARADI. Tehát kísérjék figyelemmel a rádiókat ezt a jelzést, mert csak VARAD-ot mondanak és nem Nagyváradot.

Pénteken az egész nap folyamán támadott a Szovjet a Bug alsó folyása és a Dnyeszter, valamint a Dnyeszter és a Prut között

Valamennyi támadást visszavertek a németek. Tarnoplnál alább hagyott a harci tevékenység

Berlin. (MTI.) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának. A véderő főparancsnoksága közli: Az ukrainai Bug alsó folyása és a Dnyeszter között, valamint a Dnyeszter és a Prut között egész napon át támadott. Kemény harcokban, az ellenségnek nagy veszteségeket okozva, visszavertük a támadásokat. Az egyik szakaszon még tartanak a harcok az előrenyomult bolsevistákkal. Román csapatok a Prut mellett hátrább vetették a szovjetet és több helységet ismét elfoglaltak. Proszkurovtól délnyugatra még tartanak az elhárító és támadó harcok. Egyik harcsoportunk Sztaniszlautól keletre szétugrasztott egy elleneséges dandárt, sok foglyot ejtett és nagy zsákmányra tett szert. Tarnoplnál alább hagyott a harci tevékenység. Brody környékén egyik páncélos csapatunk szétvert egy erős elleneséges páncélos alakulatot és gyalogos egységeket vonatalkulataikkal együtt. Kovel helysége elleneséges támadást vert vissza és elpusztított 15 szovjet páncélost. A várostól északkeletre heves szovjet támadások omlottak össze. A Dnyeper és Csauusz között a bolsevisták újonnan odavont erőkkel hasztalanul folytatták áttörési kísérleteiket. Osztrovtól délre és Pszkovtól délre ugyancsak eredménytelen támadásokat intéztek. Narvától délre a német csapatok a tüzéség és a ködvető alakulatok támogatásával több szovjet hadosztály zömét bekerítették és megsemmisítették. A bekerített alakulatok felmentésére irányuló szovjet ellentámadások meghiúsultak. A szovjet itt 6000 halottat, sokszáz löveget, harckocsit, páncélost és egyéb fegyvert veszített.

Olaszországban tegnap is csak helyi jellegű harci tevékenység volt. Cassinónál egy hosszabb idő óta körülzárt és elkéseregett ellenállást tanúsító elleneséges harcsoportot megsemmisítettünk. Az ellenség sok foglyot és hadianyagot veszített. Rohamosapataink elfoglalták az ellenség néhány támaszpontját. Más sikeres rohamosapat tevékenységgel 4 elleneséges páncélost pusztítottunk el.

Légvédelmi erőink az elmúlt éjjel a Nürnberg ellen intézett brit terror-támadás alkalmával eddigi legnagyobb sikerüket aratták. Megakadályozták az összpontosított támadás végrehajtását és megsemmisítettek 132 darab négymotoros brit bombázót. Nürnberg város területén és néhány más délnémet városban károk és a lakosság körében veszteségek voltak. Becker főhadnagy, az egyik vadászalakat parancsnoka ezen az éjszakán ismét 7 légi győzelmet aratott. Néhány brit gép zavaró támadásokat intézett Nyugat-Németország ellen.

A német légi erő egységei London és Délkelet-Anglia célpontjait támadták. A norvég partok mentén egy hajókaravánunk ellen eredménytelenül támadó 18 elleneséges gép közül hetet lelőttünk.

Tengeralattjáróink az Indiai-óceánon és az Atlanti-óceánon elsüllyesztettek 23 ezer tonna tartalommal 4 szállító hajót és egy őrhajót. A hajók védelmére felszállt bombázók közül többet lelőttek. A legutóbbi tengeralattjáró tevékenységéből kiválóan vette ki részét az Eich főhadnagy vezése alatt harcoló búvárhajó.

Megtorpant a szovjet előrehaladás lendülete

Berlin. (MTI.) A keleti harctéren a szovjet előrehaladás lendülete megtorpant. Ebben kétségtelenül szerepet játszottak az utánpótlási nehézségek, de még inkább esnek latba a német katonai ellenintézkedések, amelyek néhány nap múlva éreztetik hatásukat. Ezeknek következménye a német záróvonalat alkotó Kovel-Brody-Tarnopol vonal, amely már napok óta sikeresen tartóztatja fel a nyugat felé irányuló szovjet nyomást s most dél felé meghosszabbodott és Sztaniszlautól a szovjet csütörtökön már nem tudott előre jutni. Ez a fővonal egyébként nem mesze az említett három város mögött húzódik: Tarnopol és Kovel az előretolt támaszpont szerepét tölti be, Brody pedig már ismét összeköttetésbe került a fővárossal. Valószínű, hogy a német ellenintézkedésekkel van kapcsolatban nagyobb román erőknek a Prutnál való beavatkozása. Német katonai körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak az eddigi legnagyobb éjszakai repülő elhárító sikereknek, amelyeket a Nürnberg elleni angol támadás során értek el. Az angolok Nürnbergnél gépeiknek legalább egy-harmadát elvesztették.

141-re emelkedett a pénteken Németország felett lelőtt brit repülőik száma

Amszterdam. (MTI.) A Német TI jelenti: Mint már jelentettük, az angol hírszolgálat beismerte, hogy az angol légi haderő pénteken a Német Birodalom területe fölött 96 bombázó gépet veszített. A hírszolgálati iroda ezzel kapcsolatban megjegyzi, hogy valóban súlyos veszteség ennek a 96 repülőgépnak elvesztése, még

hogyha 1000 bombázó vett is részt a támadásban.

Berlin. (MTI.) A Német TI jelenti: A péntekre viradó éjszaka Németország fölött lelőtt brit bombázók száma 132-ről 141-re emelkedett, miután 9 újabb gép lelövéséről szóló jelentést gondosan felülvizsgáltak.

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti

az olaszországi harcokról: A cassinói vár magaslata megint szilárdan német kézre került. A partraszállási hídfőnél, tekintettel az ott folyó nagyarányú légitévékenységre és újabb partraszállító hajómozdulatokra, arra is gondolnak, hogy esetleg egy újabb előrevágó partraszállító műveletre kerül sor, esetleg Civita Vecchia térségében, vagy attól északra.

Az olasz köztársasági haderő második számú hadijelentése közli, hogy a Lombardia és Piemont légitérében az olasz repülőik légi harcban lelőttek két elleneséges bombázót és két nehéz vadászgépet. Az olasz repülőalakulat vezetője a harcokban életét veszítette.

Jónak tartják Roosevelttel kilátásait az elnökválasztáson

Genf. (MTI.) A Német TI jelenti: Londonból jelentik, hogy Roosevelt kilátásait az elnöki tisztség negyedében való betöltésére nagyon jónak találják azok a washingtoni újságírók, akik 50 jólismert washingtoni sajtóképviseletet kérdeztek meg. Közülük 26 Roosevelttel mellett foglalt állást. 7 Taft mellett, 6 Davey és csak kettő Willie mellett. A többi nem akart nyilatkozni.

Stockholm. (MTI.) A Német TI jelenti: Mint az United Press jelenti Washingtonból, John Barr, az ismert amerikai ipari vezér megkísérelte, hogy az Egyesült Államok déli tagállamaival a demokrata párton belül olyan többséget alakítson, amely a legközelebbi választáson a virginiai Harry Byrd szenátort akarja megnevezni demokrata elnökjelöltnek. John Barr csütörtökön kijelentette, csoportja elég erős ahhoz, hogy a demokrata párt kongresszusi megakadályozza Roosevelttel kapcsolatos megválasztását.

Amszterdamból jelentik: (MTI.) A Német TI jelenti: Mint az angol hírszolgálat Washingtonból jelenti, Roosevelt elnök március 31-én a kongresszushoz intézett üzenetében kijelentette, hogy a katonák szavazati jogának elfogadására irányuló törvényjavaslat felőle „aláírás nélkül” törvényvé válhat. Roosevelt kijelentette meg, hogy ezt a törvényjavaslatot teljesen hiányosnak tartja.

Kitelepítik Londonból a menekült kormányokat

Berlin. (MTI.) A Német TI jelenti: A Couriere de Geneve jelenti Lisszabomból, hogy a legújabb londoni hírek szerint a legközelebb megkezdődik az angol fővárosban berendezkedett összes menekült kormányok elköltöztetését. Ezt hivatalosan azzal okolják, hogy a London elleni támadások fokozódnak. Híre jár, hogy a lengyel menekült kormány hagyja el Londont leghamarabb és valószínű.

Ha **biztosítani** akarja

molykár

tűzkár

betörés

ellen

szőrméjét

bundáját

szőnyegét

forduljon sürgősen bizalommal

HALÁSZ IMRE **szűcsmesterhez**

Színház mellett

Kazinczy Ferenc-u. 4.

Telefon: 18-90

Az 52-ik

M. KIR.

OSZTÁLYSORSJÁTÉK

játékterve páratlan esélyeket nyújt.

Egy sorsjeggyel szerencsés esetben nyerhető:

Egymillió P.

A nyeremények összege több, mint

Tizenötmillió P.

Jutalom: 600.000 P.
Főnyeremény: 400.000 P.

Nyeremények:

200.000 P,
100.000 P, 75.000 P, 60.000 P,
3x50.000 P, 5x40.000 P, 1x30.000 P,
22x200.000 P, 2x15.000 P, 30x10.000 P
és még számos közép és kisebb nyeremény.A sorsjegy ára: nyolcadik negyed | fél | egész
osztályonként: P.5. | P.10. | P.20. | P.40.A sorsjegy kapható az összes
fórusitoknál.

Huzás kezdete április 13.

Kairóba fog letelepedni.

Amszterdam. (MTI) A Német TI Az angol hírszolgálat a *News Chronicle* című liberális lap vezércikkét közli, amelyben azt a kívánságát nyilvánítja, hogy Eden maradjon meg mostani beosztásában. Együttal utal annak sürgős szükségességére, hogy Anglia lendületesebb külpolitikát folytasson. A *News Chronicle* szerint Eden egyébként a miniszterelnöki szék egyik legkomolyabb várományosa.

Genfből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Londonból jelentik, hogy némár halgatta végig az Egyesült Államok szenátusa annak a meghívónak a felolvasását, amely a szenátorokból és képviselők-ből alakult csoportot látogatásra Londonba hívta meg. Általában úgy védik, hogy a választási évben ez az utazás nem lehetséges.

Hajlandók együttműködni Badoglioval a délolaszországi kommunisták

Amszterdam. (MTI) A Német TI Rendell Neale, a Reuter Iroda diplomáciai tudósítója azt állítja, hogy az olaszországi kommunista párt legújabb irányzata arra mutat, hogy kész együttműködni Badoglio kormányával.

Berlin (MTI) A Német Távírti Iroda jelenti. Az Izevstianak a Badoglio-kormányról szóló jelentéseit kétség kívül a jelentéstétel céljából most Moszkvában tartózkodó Wisinski délolaszországi szovjet megbízott sugalmazta. A jelentéseknek szemmel láthatóan az a céljuk, hogy előkészítsék a kommunisták felvételét Badoglio kormányába.

Adena (MTI) A Német Távírti Iroda

jelenti. A kairói rádió hivatalos közleménye szerint az egyiptomi kormány Badoglio kormányának arra a kérdésére, hogy Egyiptom esetleg hajlandó volna Bariiban

felvenni a diplomáciai kapcsolatokat, negatív választ adott. A kairói kormány a diplomáciai kapcsolatokat felállítására az időpontot nem tartja alkalmasnak.

Moscardo tábornok napiparancsa a győzelmi ünnepek alkalmával

Barcelona. (MTI) A Német TI jelenti: Moscardo tábornok, az Alcazar védője és Catalunia katonai parancsnoka, az április 1-én tartandó győzelmi ünnepek alkalmából napiparancsot intézett az alá rendelt tisztetekhez és csapatokhoz, melyben ismét felhívja őket, tanúsítsanak rendíthetetlen hűséget Francó tábornok iránt. Azok, akik Francó nagylelkű magatartását volt politikai ellenfeleivel szemben gyengeségnek tekintik, tévednek. Kezeskedem — mondja — hogy mind az alám rendelt katonai egységek, mind pedig valamennyi spanyolországi katonai hadosztály nélkül fegyvert ragad, ha Spanyolország arra kényszerül, hogy belső vagy külső támadás ellen védekezzen. Ez

még akkor is bekövetkeznék, ha Spanyolország egy nagy anvagi túlerővel rendelkező támadóval találná magát szemben.

Antonescu tárgyalásai a román népcsoport vezetőjével

Bukarest (Bud. Tüd.) Antonescu államvezető és Antonescu Mihály, helyettes miniszterelnök Schmidt, a romániai népcsoportnak a vezetőjével behatóan megvitatta a jelenlegi helyzettel összefüggő kérdéseket. A kihallgatásról kiadott jelentés szerint az eszmecsere a román nép és a romániai németység között fennálló évszázados harci közösség szellemében folyt le.

A pénteki minisztertanács megállapította a vasárnapi kormánynyilatkozat szövegét

A Magyar Távírti Iroda jelenti: A kormány tagjai Sztójay Döme miniszterelnök elnöklésével pénteken délelőtt 10 órakor minisztertanácsot tartottak. A minisztertanács megállapította a kormány által kiadandó kormánynyilatkozat szövegét, amelyet vasárnap folyamán hoz nyilvánosságra, egyben elhatározta, hogy az országgyűlés húsvét utáni időpontban leendő összehívása iránt intézkedik. A kormány ezalokkalmal tájékoztatja majd az országgyűlés két házát részletes programjáról. A minisztertanács a továbbiakban időszerű kormányzati kérdésekkel foglalkozott és két órákor ért véget.

A vonatközlekedés felől ajánlatos érdeklődni utazás előtt

A Magyar Országos Tudósító jelenti: Április 1-től kezdve bizonyos menetrendi és díjazási változások lépnek életbe. Ezért a MÁV igazgatósága felkéri az utazó közönséget, hogy elutazása előtt az állomásfőnökségeknél és a tájékoztató irodáknál a vonatok közlekedése felől érdeklődjének.

Hány zsidó tagja van az Országos Magyar Sajtókamarának?

Az Országos Magyar Sajtókamarát létesítő 6070—1938. M. E. számú rendelet a második zsidótörvény alapján, hat százalékban állapította meg a kamarába felvehető zsidó tagok arányszámát. A sajtókamara vezetőisége az érdekképviselőt megalkalulása óta következetesen arra törekedett, hogy az alapelvet, amely elsőrangú feladatává tette az újságírás és lapkiadás körében a nemzeti szellem és keresztény erkölcs törvényeinek érvényrejuttatását és biztosítását, az adott körülmények között, minél tökéletesebben megvalósítsa. Ilyenformán a sajtókamara kerekén 3.500 tagja között mindössze 2,87 százalék volt a betölthető hat százalék helyett, zsidónak tekinthető és amióta az ellenség kezdeményezésére kiadott 6270—1942. M. E. számú rendelet, amely kivételes méltánylást érdemlő

feltételekhez kötötte a kamarai felvételt, a kamara azóta egyetlen új zsidó tagot sem iktatott tagjai sorába. Ennek következtében a 312 hivatásos újságíró közül a második zsidótörvény szerint mindössze 29 volt zsidónak tekinthető és 11 a kivételezett zsidó. A hivatásos újságírók között tehát hat százalék helyett csak 3,43 százalék zsidó volt. Ami a hivatásos

Bármilyen

Ingtatlan

adás-vétel, esere vagy bérlet-
ügyben bizalommal keresse felMEZEL Ingatlanforgalmi irodát
Nagy Sándorn 19. Telefon: 27-50

újságírók pótlását illeti, a sajtókamara vezetősége megalkalulása óta egyetlen zsidónak tekinthető újságírójelöltet sem vett fel tagjai közé, úgyhogy a jelenlegi 141 újságírójelölt között nincsen egy zsidó sem.

KÖZGYÜLÉSI MEGHÍVÓ

Biharmegyei Takarékpénztár, nagyvárad-i cég 72. rendes évi közgyűlését f. évi április hó 21-én déli 12 órakor tartja hivatali helyiségében (Nagyvárad, Bémer-tér 4.), melyre a t. részvényeseit meghívja. A közgyűlésen való részvételre jogosult részvényesek kötelesek részvényeiket a közgyűlést megelőző 8 nappal fenti helyen, vagy nagyvárad-i és érmihályfalvai fiókjuknál, vagy a Magyar Bank és Kereskedelmi Rt.-nél, Budapest, Vilmos császár-ut 32., letenni szavazati jogaik gyakorolhatása céljából.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az 1943. üzletéről, 1943. üzletévi mérleg megállapítása és határozat a nyereség felosztása tárgyában.
2. Felmentvény megadása az igazgatóság és felügyelőbizottság részére.
3. Határozathozatal az igazgatósági tagok költségmegtérítése tárgyában.
4. Új igazgatóság választása.
5. A felügyelőbizottság megválasztás és javadalmazásának megállapítása.
6. Esetleges indítványok.

Igazgatóság,

MÉRLEGSZÁMLA 1943. december 31-én

Vagyron: Pénztárkészlet 66.496.27 P, Giro-számlán fennálló követelések 255.475.13 P, Pénzügyintézeteknél és bankcégeknek fennálló követelések 24.654.53 P, Értékpapírok 13.347.50 P, Váltótárca 3.518.972.87 P, Adóssok 2.143.268.53 P, Konverziós adóssok 301.759.61 P, Ingatlanok 257.426.— P, Berendezés 4.005.96 P, Atmeneti tételek 8.265.98 P, Összesen 6.593.672.38 P.

Teher: Alaptőke 500.000 P, Tartalékalap 26.000 P, Nyugdíjalap 38.712.36 P, Árfo-lyamkülönbözeti tartalék 516.12 P, Visszonteszámitolt váltók 562.750.— P, Betétek: könyvecskére elhelyezett 1.834.500.90 P, Folyószámlán és csekk-számlán elhelyezett 1.443.142.01 P, Hitelez-
zék 2.077.912.92 P, Atmenő tételek 41.678.24 P, Nyereség 68.459.83 P, Össze-
sen: 6.593.672.38 P.

VESZTESÉG-NYERESÉG SZÁMLA

1943. december 31-én

Kiadás: Költségek: személyi kiadások 139.069.21 P, dologi költségek 60.783.15 P, Jótékony és kulturális célú adományok 4.328.62 P, Adók és illetékek 22.574.69 P, Leírások 366.17 P, Nyereség 68.459.83 P, Összesen: 295.581.67 P.

Jövedelem: 1942. évi nyereség áthozat 2.729.92 P, Tiszta kamatjövdelem 108.138.14 P, Jutalékok és egyéb bevéte-
lek 84.427.10 P, Házbér- és raktárjövde-
lem 100.284.54 P, Összesen: 295.581.67 P.

BIHARMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR

Nagyvárad

MAGYAR ERŐ

A világ eseményei képekben

Ara 40 fillér.

Kapható a MAGYAR LAPOK árusainál

KIK ÖRÖKÖLNÉK SZTALIN HATALMÁT?

Beszámoló a „vörös agyröszl“ vezetőiről, akik a szovjet cár halála esetén a Szovjetbirodalom urai lennének

Sztalin súlyos megbetegedéséről terjedtek el hírek a világsajtóban. A svéd fővárosban úgy tudják, hogy Sztalin éjszakai munkája közben frásztala mellett összeesett. A rohamot, mely a hírek szerint könnyebb szélütés volt, csak napok múlva heverte ki. A rosszullét pániót keltett és nyomban összehívták a „politbüro“t az esetleges következmények megbeszélésére.

Kevesen tudják, hogy a vörös diktátor már évtizedek óta sokat bajlódik a szívvel: koszorúrelmeszesedésben szenved. Orvosai régen intik az éjszakai munkától, a sok vodkától és fekete-kávéval, amiből a Kreml mindenhátó ura — az összes bizalmas beszámolóik szerint — töméntelen mennyiséget szokott elfogyasztani. A harmincas évek végén egyszer már könnyebb szélütés is érte, de a mostani márciusi roham különösen erős volt. Már az első súlyos elszédülés is páni rémületbe ejtette a vezetőt, főként kegyenceit és bizalmasait, akik a vörös cár halála esetén nemcsak egyéni jólétüket, hanem szerzett uralmi hatalmukat is elvesztenék.

Kaganovics, Molotov és Zsdanov az élen

Ez a hármas direktórium nem azonos a szovjetállam hírhedt Politbüro-jával, amely amolyan szűkebb politikai vezérkarnak felel meg, amelyben Sztalinon kívül Molotov, Kaganovics, Zsdanov és Serbakov foglal helyet a döntésvetési és holtak felett. A titkos „hármak“ nem más, mint Molotov, Kaganovics és Zsdanov. Az érdekszövetségbe Serbakovot nem vették be, mert az a bolsevista párt fiatalabb szárnyához tartozik s nem egyszer nyilvánított ellentéte véleményét a Politbüro ülésén a külügyi népbiztossal vagy Zsdanovval szemben. Serbakov forrófejű, heves vérmérsékletű ember, aki nemigen tud lakatot tenni a szájára s sokszor kifejezte társainak bizalmas bírálatát Sztalin előtt. A vörös diktátor nálánál csak Zsdanovot szereti jobban, aki ugyan már többször belevitte vezérét különböző baljós akciókba, mint amilyen az első finn háború is volt, de Sztalin mindig megbocsátott neki, mert jó értesülései voltak a Kreml köreiből és a vörös cár környezetének egyes, túltevékeny tagjairól.

A „hármak tanácsa“ voltaféppen leg-

A hallgatag ázsiai Molotov

A „vörös triász“ külsőleg legbékésebb és legszerényebb tagja Maxim Molotov, aki a külügyi népbiztosi tisztség mellett a népbiztosok tanácsának is elnöke. A szolid külső mögött azonban hatalmas gazdag ravaszság, halálos eltökéltség, szívós dac, erős céltudatosság és minden érzelemtől mentes természet húzódik meg. Noha már 1939 óta mindenható gazdája a szovjet külügyminisztériumnak, a világ mégis igen keveset tud róla. Így például egyáltalán nem tudja, hogy ereiben mongol vér is folyik, arcvonásai különben is erősen ázsiaiak. Furcsa vágású ezeme, arcborendezése teljesen mongol származására utal. Kissé dadogva beszél, nyelvismeretei a németre és néhány angol kifejezésre korlátozódnak. Kommunista múltja tele van azzal a hosszú üzemekkel, hosszú büntetésekkel, forradalmi felforgató tevékenységgel. Furcsa szerénység, sohasem tetszett Trockijnak, Sztalin el-

Sőt valószínű, hogy az új szovjet-cár előbb-utóbb külföldi száműzetésbe küldené őket, vagy Szibéria valamelyik eldugott vidékét „ismertetné“ meg velük.

A Svédországba kiszivárgott hírek azt regélik, hogy a sztalin szűk kör a száztornyú Kremlben már nem egyszer tanácskozott arról bizalmasan, mitévő legyen, ha gazdájuk állapota súlyosabbra fordul... Ezek az összejövetelek vagy Molotov, a külügyi népbiztos vagy Kaganovicsnak, Sztalin sógorának lakásán, a kora reggeli órákban bonyolódtak le; azért kora reggel, mert ebben az időben a legbiztosabbak lehetnek arról, hogy „Jósi“ gazda — ahogy bizalmasan Sztalint nevezik — az igazak álmát alussza, Sztalin, mint sok orosz, későnkelő és későn fekvő; délnben ébred és éjszaka dolgozik a legszívesebben s pirkad, mire fektüdni készül. A titkos tanácskozásokon megegyeztek, hogy szoros szövetséget kötnék egymás érdekeinek védelmére és ha Sztalin hirtelen elköltöznék az árnyékvilágból, a „hármak tanácsa“ lépne azonnal helyére.

szűkebb környezete Sztalinnak és minden politikai lépését velük vitatta meg az utóbbi években. Vorosilov is bizalmas barátai közé tartozik, de őrá nem bíz Sztalin fontosabb titkok, mert a hízelvény Vorosilovból akármilyen körmönfont szovjetpolitikusként tudja szedni a legfelleltettebb államtitkokat vagy katonai ügyeket is. Ezért nevezették ki Sztalinnak a hadseregparancsnok-helyettes tisztségébe Zeukovot, nem pedig Vorosilovot.

Csak a Kreml beavatottai tudják, milyen agyafúrt módon szigetelik el a „hármak“ a bolsevista cár nap-nap után egyre jobban és határozottabban környezetének többi tagjától s kerítésnek felelnek minden fontos pozíciót, befolyást és uralmi jogkört. Az a tervük, hogy veszély esetén Zsdanov vennie át a hadsereg fölötti legfőbb parancsnokságot, persze Sztalin „nevében“. Molotov és Kaganovics pedig a politikai vezérletet. Azt mondják, már sikerült is errenézve Sztalintól politikai végrendeletet kikényszeríteni, de természetesen a szállongó hírekről nehéz megállapítani, hogy mennyiben igazak.

lenfelének s nem egyszer támadta meg egy-egy balsikerű akciójáért. Molotov egyszer ki is fakadt: „Mindenkinek nem lehet zseni. Trockij elvtárs — mondotta. — de majd meglátjuk, ki viszi többre...“

Molotov vitte többre. Trockijnak külföldre kellett menekülnie. őt viszont Sztalin, hűségéért és odaadó „jelentése-ért“, nyomban kinevezte a Politbüro negyedik tagjává, majd a komintern európai propagandájának vezetését bízta rá, végül a népbiztosok tanácsa elnökének tette meg. Molotov képességei nem széles skálájúak, de mellette van — felesége, aki értékes tanácsokkal látja el. Olga elvtársnő a Szovjet lelegezansabb aszonnya, aki éveket töltött Párisban és Londonban s jelenleg a Szovjetunió divatházainak és szépművészeti-technikai legfőbb vezetője. Molotov társa, Kaganovics Lázár már nem dicsérelhetik ilyen jó tanácsadóval, de neki erre

nincs is nagyon szüksége. A zsidó népbiztos fivére Sztalin harmadik feleségének s egyike annak a 12 Kaganovics-Kohnnak, akik Ukrajnából Moszkvába származva, befolyásos tagjai lettek a szovjet állam legfelsőbb vezérkarának.

A Kaganovics-dinasztia két tagja, Mihály és Lázár különösen kedvelt szereplői Sztalin udvarának. Képességeik nem haladják meg az átlagos munkáséit, de — főleg az ifjabbik, az egytörst egyik legöntevékenyebb tagja, Lázár — ügyes, ravasz emberek, akik be tudtak férközni Sztalin bizalmába és hűségát állandóan legyezve, besúgásaikkal, hízelgésükkel és tömjénezésükkel már régen befoták a vörös cárt.

Zsdanov, a triász harmadik tagja, Kaganovicstól eltérően, fajorosoz. „Százpercentes bolsevikinek“ nevezi magát, mert mindig ő igyekezett képviselni a legtulzóbb bolsevista elveket és kíméletlenül eljárt mindenki ellen, aki lassúbb átforgalmat kívánt a Szovjetunióban. Mint Sztalin, ő is papi pályára készült, de már korán búcsút mondott a reverendának és bolsevista üzemekbe keveredett. A világháborúban őrmester-

ééig vitte, azután politikai megbízott lett belőle az egyik nemzetközi vörös dandárban. Egyre radikálisabb irányt sürgetett Leninéktől, akik visszautastották a fiatal, alig 24 éves forradalmár okvetetlenkedését, mire a vérig értett Zsdanov Sztalinhoz csatlakozott s egyik leghívebb úszályhordozója lett. Amikor Sztalin maga alá gyűrte ellenfeleit, az ő csillaga is felkelt, országos párttitkár, majd Leningrád teljhatalmú vezetője lett. Azt mondják, annakidején ő buktatta meg Litvinovot.

Zsdanov a vörös cár kezéből az első finn-orosz háború idején kiesett, de azután ismét kedvelt tagja lett a kreml összejöveteleknek és Sztalint sűrűn látta el továbbra is tanácsokkal. Bizalmas barátja Vininszkij, a polgári ügyvéd-ből szovjet főügyészé avasult s a trockijista perek révén az egész világon hírhedtté vált népbiztos, aki legutóbb Délolaszországban tevékenykedett, mint a szovjet itáliai főmegbízottja. Akárcsak Visinszkij elvtárs, Zsdanov is az egész szovjetbirodalomban híres kegyetlenségéről, kíméletlenségéről s társaival együtt bizonyára nem fog habozni Sztalin halála esetén, hogy minden eszközzel vérbefojtsanak egy esetleges ellenforradalmi megmozdulást.

A semleges külföldön ezek az „összes“ foglalt kombinációk terjedtek el a legutóbbi héten a Sztalin kezében összpontosított szovjethatalom öröklésének lehetőségéről. (Cs.)

Hannan indul és milyen gyorsan halad a tavasz

Ha a megelőző tél után a nap sugarait ismét melegnek érezzük és észreveszünk az első rügyeket, akkor bizonyosak vagyunk arról, hogy utban van a tavasz. Ezt az időpontot azonban soha nem határozhatjuk meg előre. A természet terjedését törődik a csillagászati tavaszkezdettel. Az állandóan változó, évről-évre másként alakuló hőmérsékleti és szélviszonyok szabják meg a tavasz kezdetét, az azonban kétségtelen, hogy a tavasz mindig ugyanazt a kijelölt utat teszi meg a földön. Egy zárt térségben, például egy ország határain belül, a természet ébredése mindig ugyanazon a helyen indul meg, s innen azután kiszámítható sebességgel és utvonalon járja be az egész területet. Az utvonal Európában délnyugati irányból északkeleti irányba vezet.

A tudomány — olvassuk a Völkischer Beobachter érdekes cikkében — már évek óta figyelemmel kíséri a tavasz valóságos kezdetét és a tavasz haladásának utvonala. Egy új tudomány fejlődött ki, az ugynevezett fenológia. Németországban az időjárásról foglalkozó birodalmi hivatal és a vele együttműködő trieri agrár-meteorológiai intézet messzemenően kiépítette a fenológiai vizsgálatokat. Hozzáértő és lelkiismeretes megfigyelőket kértek fel a birodalom egész területén, többnyire mezőgazdákat, kertészeket, erdészeket és tanítókat, hogy a nekik évről-évre megküldött kérdőíveken közöljék a „fenológiai központtal“ a tavasz érkezésére és a növényzet fejlődésére vonatkozó megfigyeléseiket. Ezeket a megfigyeléseket a központ térképére viszi át, amelyek ma már világosan mutatják a tavasz vonulását. Ezeknek a térképeknek összevetése kétségtelenné teszi, hogy a tavasz meghatározott helyen kezdődik és mindenkor azonos sebességgel mozog tovább.

Németországban a természet ébredése a birodalom legészlebb, délkeleti csücskében indul meg a Kaiserstuhli déli lejtő-

jén. Innen egyenesen északkeletre fordul a Rajna felső folyása mellett, majd a Majna folyását követve, tovább halad Németország középső részén keresztül s innen jut el az északkeleti szélére. Nagy szerepe van azonban a tavasz fellépésében a helyi klímának is. Azokra a kisebb-nagyobb területekre, amelyeknek éghajlata a felszín domborulat következtében enyhébb mint a külső vidékéké, a tavasz hamarabb tör be. Ha ilyen helyi éghajlati különlegesség nem gyakorol befolyást, vagyis ha azonos domborzatu síkságról van szó, akkor a tavasz naponta pontosan 26 kilométer utat tesz meg. Így a tavasz szinte pontosan négy héttel később köszönt be Kelet-Poroszországban, mint a Rajna-vidéken.

Ma még nem tudjuk előre megmondani — jelentették ki a fenológia központban — hogy ebben vagy az elkövetkező esztendőben mikor kezdődik valóban a tavasz, ha azonban a Rajna-vidéken már kezdetét vette, akkor bizonyos, hogy négy héttel később Kelet-Poroszországban is ki fog tavaszodni.

A tavasz németországi vonulásában érdekes szerepet vitt Giessen városa, amely a Lahn partján fekszik. Giessen a felező pontján fekszik. Giessen a felező pontjára esik annak az utnak, amelyet a tavasznak kell bejárnia s így a fenológia Giessent tekinti a tavasz „normálpontjának“. Ez azt jelenti, hogy a birodalom belsejében fekvő helységek tavaszkezdését ettől a normálponttól számítják. Wiesbadenben például a távolság alapján egy héttel kellene később tavaszodnia, mint Giessenben, minthogy azonban Wiesbadennek rendkívül enyhe a klímája, a különbség három napra csökken. A Taunus déli lejtőjének hosszában a tavasz sebessége az enyhe klíma folytán az átlagosnál valamivel nagyobb, az északi oldalon viszont a Westerwald irányában, ahol a klíma jóval zordabb, lényegesen kisebb.

Új világ felé...

Kedves Húgom!

Ez év január 29-én írtam meg ezt a levelet és ma kibővítve, átfésülve küldöm el Neked. Bocsáss meg, hogy olyan régóta nem válaszoltam leveledre. A lésedelem oka nem hanyagságból ered, hanem egyrészt a dolgok kialakulását magam körül. Nem valami fényes sorsomat már ismered, így erről most nem írok Neked. Jól tudod, hogy mindig arra törekszem, hogy örömet szerezzek másoknak, nem tételizhetek fel, hogy ezt a szándékomat, szenvedélyemet nem alkalmazom Veled szemben! „Jót s jól, ebben áll a nagy titok...”

Emléttetem, hogy a tanítói pályára lépés, ha különösebb akadály nem merül fel. Ember tervez... Ez nem sikerült; az akadályokról most nem nyilatkozom. Hosszú nőta lenne, majd legközelebb... Kisebbségi ügyekről, sebekről van itt szó. — jó Húgom! Most csak annyit jegyzek meg, hogy: „Nyelvemben él a nemzet!” Aki nem szereti nyelvünket, tiszta érzéseinket, dalainkat, becsületes, magyaros életstílusunkat, az ne szeresse kenyereinket és vértel, könnyel szerzett földünket sem!

Tudom Te nem haragszol azért, ha hitegetem az igazságot, mert tiszta a szíved és a lelkiismereted. Ezért vagy mindig vidám, boldog, szép, üde, harmonikus! Bárcsak sok hozzád hasonló lennének drága hazánknak! Kérem a jó Mindenhatót, hogy őrizze meg testednek tisztaságát és szép lelkednek, szellemednek értékeit, fényeit mindörökké.

Azt írod, hogy szeretted a falut, a falu csendjét, illatát, zsongását, a letelepedő estéli harangszót, a tiszta magyar falu énekét, dalát, imáját! Nemes lélek vagy, tarts ki tiszta célok mellett! Az Isten minden ember elé nemes, üdvös, tiszta célokat állított: sokan letérnek az egyenes útról, hátat fordítanak az isteni céloknak, törvényeknek, életstílusnak: ezek a hitetlen, sötét, tévelygő lelkék.

Jól tudod — Hugocskám — a falut én is szeretem, de mások a terveim, céljaim. Ne hidd, hogy nem lehet szeretni a várost, mert zajos, mert sok a hitetlen, szürke, sötét lélek, stb. Minden nemes lépéshez, munkához, amely kedves az Úr előtt, hit, tudás, akarat és lelki tisztaság kell! Az az erős — szép Húgom, — aki szembe üszik az úrral, aki a rosszak között tud tiszta és apostol lenni.

Nem az embereket kell gyűlölni, megvetni, hanem a bűnt, rossz cselekedeteket, gondolataikat, terveiket.

Vigyázz az elvekre, a véleményekre — Húgom — sok a ravasz, gonosz gondolat, terv, cselekedet, aknamunka, ami az ördög rabszolgáinak hatalmában van. Ez a sötét lavina csak azokat kormozza be, mótolyozza meg, akik hitetlenek, erkölcsiellenesek, lelkiismeretlenek, ingátlanok, langyos pocsolva-lelkűek, de nem tud ártani a tiszta jellemeknek, a Krisztus útján haladóknak!

És tudod-e, hogy a szeretet erősebb, mint a harag, a gyűlölet és a fény erő-

sebb, mint a sötétség?! Az élet nagyon változatos, színes, vegyes — Kedvesem, — nem lehet mindenki egyforma. De vigyázz, ez nem jelenti azt, hogy „minden úgy van jól, ahogy van”. Ez balga, sátáni kijelentés! A földi életben mindig voltak és lesznek hibák, ferdeségek, sebek, bajok, de ha nem volnának hősök és szentlelkű apostolok, vezérek, akik küzdenek, harcolnak a hibák ellen, akkor az emberiség rohamosan elsüllyedne a teljes zűllés, romlás, rothadás, pusztulás sírjába! A rossz, a baj nem szükségszerű, hanem megengedett életmotivum. És a Gondviselőnek bőven van ideje, alkalmá és módszere arra, hogy megbüntesse a sötét úton haladókat!

Azt is tudod, hogy nincsen olyan kár, amiből haszon is ne lenne. Tehát az élet úgy van berendezve, hogy mindenre van orvosság és minden akcióra megjön a reakció.

Sokan — szegény rabszolgák, holt lelkűek — azt hiszik, hogy ezt a harcot elvesztjük a stróman vezérekkel, harco-

sokkal szemben! Ezt az elvakított, be-méltelyezett, sötétlelkű keresztényekre mondom, hiszen a Kiválasztottak, jól tudod miben reménykednek, mit hisznek és mik az aljas terveik a tiszta keresztényekkel szemben!

Csak az Isten kegyelme, fénye mentheti meg ezeket a pusztulásba, kárhözatba rohanó vak keresztényeket, megvásárolt lelkeket! Az Örökkévalóság fényét azoknak kell terjesztenie, akik a tiszta úton járnak és arra hivatást érznek, vagy kaptak! De itt nincs kivétel: a pápától az utolsó napszámosig kell és lehet apostolkodni!

Örömmel közlöm Veled, hogy már 1928-ban, diákéveimben megéreztem és hirdetem, — írásaim is megőriztem, hogy egy új, tiszta világ van kialakulóban, de ez nagy véráldozatba fog kerülni! Ez egy igazi kereszties hadjárat: harc az istentelenek ellen, a zsidóság és bérencei ellen! Zászlónkon az Istenanya arca mosolyog felénk! Hoc signo vinces! A fény erősebb a sötétségnél!

És az új világ tiszta szelleme el fogja seperni az ördög rabszolgáit. A gonosz, emberi, keresztényi méltóságot megalázó rendszereket, törvényeket, márgkeverőket, cinkosokat! El fogja seperni a keresztény, a krisztusi, a magyar

Mielőtt

ZONGORÁT venne, eladna, vagy javíttatna, forduljon bizalommal szakemberhez.

Jámbor Antal

zongorakészítő-hangoló
Várady Zsigmond utca 31. szám
Telefon 13-05

becsületes szellem, az igazság kerékkötőit, elnyomóit, a magyar színek, a magyar lelkesedések, a magyar szó, aal, betű, érzések bemocskolót, elfojtót!

Az új világ krisztusi szelleme felszínre hozza a tisztákat, a bölcséket, az igazakat, a lelkiismereteseket, az őrzeleneket, a hősokeket, a szenteket, a teiki és szellemi rangosokat, előkelőket! Az új világ szelleme olyan lesz, mint a tiszta folyóvíz: kiveti magából a piszkot, a szennyet, a mocskot!

Fel a fejjel, a szívekkel jóakarató keresztény és magyar Testvér! Fel a szívekkel: itt az új, tiszta, erőnyes világ első szele, illata, dala, éneke, zsongása!

Váraljai Kálmán,
(tűzh. t. karp. őrm.)

Vallanak a párizsi tömeggyilkos bűntársai

Miről tudott Gignoux rendőrfelügyelő?

Párizsból jelentik. Paul Ludwig Schmidt, az Európa Press tudósítója írja: Rossz napja volt Maurice Petiotnak, a tömeggyilkos fivérének. Nezon-det tanu egyáltalán nem bolond — mondotta Berry vizsgálóbíró tíz perccel azután, hogy a két tanu négyórás kihallgatása után csütörtök délután elhagyta szobáját. A kihallgatás eredménye két fontos tény, amelyek megdöntik Maurice Petiot védekezését, hogy semmiről sem tud.

Maurice Petiot kénytelen volt beval-

lani először, hogy 1943 nyarán fivére Lesueur-utcai házából és az ő megbízásából 20 ruhadarabokkal telt, részben új bőröndöt szállított el és további 28 ládát készített, hogy a hálószobában lévő rengeteg férfi és női ruhaneműt elcsomagolja. Amidőn Berry vizsgálóbíró megkérdezte: „Nem tartotta-e ezt mégis fiúlonőnek?” a vádlott így felelt: „De igen, de egyszer már 300 új köpenyt kaptam fivéremtől, hogy azokat Auxerreben eladjam és ezért most is megtettem, amit fivérem rámbizott”.

len és azt állította, hogy beteges kép-

zelgő. Lehetséges, hogy a 48 bőröndöt el-ládát rövidesen megtalálják. Maurice Petiot csütörtökön beismerte, hogy a bőröndöket először a lyoni pályaudvar közelében egy garázsban helyezte el, majd Auxerre közelébe szállította. A bőröndök megtalálása lényegesen megkönnyíti majd az áldozatok személyazonosságának megállapítását. Maurice Petiot ragaszkodik ahhoz a vallomáshoz, hogy a halálvíllából csupán a ruhákat távolította el és egyáltalán nem álltott módjában, hogy a gödröt megvizsgálja, mert azon nehéz márványlapok voltak, amelyeket fivére egy árverésen vásárolt.

Mielőtt elbűcsúztam volna dr. Berry vizsgálóbírótól, megkérdeztem, hogy a háromhetes vizsgálat alapján mit tart a gyilkosról. „Most is csak azt mondhatom, mint néhány nappal ezelőtt, — válaszolt a vizsgálóbíró: — ez a dr. Petiot közönséges tolvaj és gyilkos, akinek csak áldozatai pénze járt a fejében...”

Dr. Wilhelm, Nezon-det védője érdekes felvilágosítást adott nekem. Többek között kijelentette: „Ma védencem ideiglenes szabadlábrahelyezését javasoltam, még pedig három okból: először azért, mert dr. Petiot boscújától félt és ezért nem jelentette fel; másodszor azért, mert joggal feltételezhette, hogy a rendőrség már tud a gyilkosságokról; és harmadszor, nem volt szükség arra, hogy Maurice Petiot 1943 végén tett vallomása után még egyszer feljelentést tegyen, mivel Gignoux rendőrfelügyelőnek kétszer is világosan megmondta, hogy mi megy végbe a Lesueur utcai házban. Meg tudom érteni Berry vizsgálóbíró, hogy nem adott helyt javaslatomnak, mert Nezon-det minden-esetre régebben kapcsolatban állott Petiot-val és a vizsgálóbírónak egyelőre ragaszkodnia kell ahhoz, hogy Nezon-det tudott a dolgról. Érdekessé válik az ügy, ha egy napon szembesítik Gignoux-

„Feleségem távolítsa el mindazt, ami a gödörben van“

Maurice Petiotnak tudnia kellett az egész ügyről, mert amidőn tömeggyilkos fivérét májusban azzal a gyanuval letartóztatták, hogy törvénytelen úton embereket szöktet át a határon, abban az autóban, amely őt a fresnesi börtönbe vitte, ott ült bűntársa, Nezon-det is, akit szintén letartóztattak és akit pénteken szembesítettek Maurice Petiot-val és aki a kiszabadulás után Petiot feleségével és fivérével összekötöttébe lépett a gyilkos megbízásából. Az utóban dr. Petiot így szólt Nezon-dethoz: „Ha hamarabb bocsátják szabadon, mondja meg a feleségemnek, hogy távolítsa el mindazt, ami a gödörben van.” Dr. Petiot rövid szabadlázás után azonban megmáéította megbízását és így szólt: „Ne mondjon egyáltalán semmit a fele-

ségemnek, hanem csak a fivéremnek.”

A csütörtöki szembesítésnél Maurice Petiot beismerte, hogy Nezon-det szabadonbocsátása után Petiot feleségéhez ment és közölte vele, hogy az összes utazások, amelyek a Lesueur-utcai villában kezdődtek, ott is értek véget. Nezon-det beismerte, hogy azt is elmondta az asszonynak, amit az orvos neki az autóban mondott, hogy távolítsa el mindazt, amit elásott. Maurice Petiot beismerte, hogy fivére felesége magához hívta és mindent elmondott, hogy távolítsa el mindazt, amit elásott, amit Nezon-det vele közölt. A maga részéről megnyugtatta sógornőjét és kijelentette, hogy Nezon-det bolond. A vizsgálóbíró előtt is tiltakozott Maurice Petiot Nezon-det tanuvallomása el-

Megnyílt

a világhírű mesterek
husvétii

Képkiallitása

a Feketesas pa otában a P 'JKOSSY tánciskola termeiben. B lépőd, j ni cs.
Nyitva: reggel 10-től este 7-ig. Festményeket kedvező részletfizetés-re is lehet vásárolni

noux felügyelőt Nezondet-vel."

A védőügyvéd nyilatkozata mutatja, hogy ebben a perben még sok homályos pont van, ami érthető, ha az ember a nagyvárosi alvilág viszonyait ismeri. (NST.)

Egy rejtélyes levél

Párizsból jelentik: A párizsi kihallgatásokkal egyidőben Auxerreben kihallgatták az orvos fiát, akit azzal gyanúsítanak, hogy részt vett a március hó 13-án és 14-én lefolyt családi tanácskozáson, amikor apjának további menekülését beszélték meg. A kihallgatás során Villeneuve polgármestere, aki e hivatalában utódja dr. Petiotnak, a bírónak egy levélről tett vallomást, amelyet március 27-én Pignansban helyezett le. dr. Petiot Marcell írta alá és neki kézbesítették. A levélben az orvos a helység lakosságától bocsánatot kért azért a gyalázatért, amelyet ő okozott. A szomszédos helység polgármestere, aki jól ismeri Petiot írását, ezzel szemben úgy vallott, hogy ez a levél nem a székében levő Petiot orvos kezétől származik. (MTL.)

A Rerum Novarum és a Quadragesimo Anno

Irtja: dr. Hetey Otto postatiszt

A kereszténység a szeretet vallása, s ennek megfelelően az Egyház mindig a legteljesebb részvétellel és együttérzéssel fordult azok felé, akiknek a szeretetre a legnagyobb szükségük van, az elesett, színlódó egyének és társadalmi osztályok felé. Állandóan és behatóan foglalkozott a szociális kérdéssel, s az akkori gazdasági és társadalmi berendezkedések között mindig a felebaráti szeretet parancsának leginkább megfelelő megoldás mellett tört lándzsát, a fennálló egyenlőtlenségek enyhítésére pedig a felebaráti szeretet intézményes tevékenységét s keresztény caritást állandóan gyakorolta.

Az Egyház követelte először a rabszolgaság eltörlését, — holott a görög bölcselek és a római jogászok helyeselték ezt az intézményt, — s ennek a minden humanizmust megcsufoló rendszernek a megszüntetése majdnem kizárólag az Egyház érdeme.

Aquinói szent Tamás az uralkodók számára írt könyvében, a „De regimine principum” című műben a szociális és gazdasági viaszasságok megelőzését és megszüntetését az uralkodók kötelességévé tette.

A skolasztika megteremtette a szociális erkölcsant, a gyengék védelmét életeszmenyül valló lovagság intézményét, s megvalósította a céhrendszert, amely a munkásság gazdasági és kulturális jóléte fölött őrködött. A XVIII. század vége felé a liberalizmus és a szabadverseny eszméinek terjedése folytán a céhek hanyatlásnak indultak. Munkarendszerük a kézműiparnak gépiparra való átváltozása idején lehetetlenné vált...

A munkás XIX. század elején a céhrendszer hirtelen megszüntetése következtében védtelenül maradt a szabadelvű tőkerendszernek erkölcsi korlátot nem ismerő túleréjével szemben. A ki-

zsákmányoló kapitalizmus elleni önvédelem a munkásságot az osztályharcot hirdető szocializmus karjaiba kergette, úgyhogy a szociális probléma megoldatlansága a XIX. század végére az egész világot a legsúlyosabb válság felé sodorta. Kiváló katolikus szociológusok, mint Ketteler, de Mun, Manning, Sonnenschein, Prohászka stb. idejében követelték az államtól a szociális reformokat, de a többségükben szabaddóműves európai kormányok a szociális kérdést mellőző liberalizmus hüvelyében éltek. Még Bismarck is csak „szociális olajcseppekkel” akarta az egyre fenyegetőbb munkáskérdést elintézni, s erre is jórésben a katolikus centumpárt szorította rá.

A munkásság és a tőke harca — főleg a zsidó Marxnak és társainak osztályharcos elméletei és egyre uszítóbb propagandája miatt — mindinkább elfajult, amikor az Egyház a kellő időben újból hallatta szavát az egész emberiség, de főleg az elnyomott munkásosztály érdekében. XIII. Leó pápa 1891 május 15-én kibocsátott „Rerum Novarum” kezdetű enciklikájában rámutatott a munkáskérdésnek a keresztény hagyomány eszellemben való megoldása igazi útjára.

A nagy pápa tisztán látta, hogy a szociális probléma nem csupán gyomorkérdés, s a szocializmus elsősorban erkölcsi baj. Nagyjelentőségű tény ez, hiszen a XIX. század nagy ideálistája, Fourier azt hirdette, hogy ha feltalálnánk, hogyan lehet közetekből pástétomot készíteni, ez megoldaná a szociális kérdést; Werner Siemens, a század másik kiváló fia pedig ugyanezt a hatást a mesterséges (szintetikus) tojásfehérje előállításától várta. Ezzel az egyoldalú szemlélettel XIII. Leó szembehelyezkedett. „E körlevélben — írja Prohászka a Rerum Novarumról — feltárul a keresztény morál tüszködése a modern erkölostelenséggel, a szenvedélyek érdekeivel: igazságtalanság a birtokos osztályban, mely a munkástól elvonja a neki járó bért; — szerencsétlen törvénykezés, mely féket eresztve a tőke uralmának, a védtelen munkásokat degradálja, lelküket, az embert bennük megöli s géppé változtatja. Az ekkép bukott ember elveszti tiszteletét önmaga iránt, elvadul, minden erkölcsi tekintet megvet s a társadalmat felforgatja...” — a baj az immorális rendszer: a törvény védő gátjainak letörése, s ezáltal a régi társadalmi rendeknek, szövetezeteknek és intézményeknek felbontása az atomizált tömeggel, a magára maradt, elbukott, elerkölostelenedt egyeddel!”

„A munkások helyzetéről írt körlevélben... a proletár viszony helyzete lép elénk, kinek számára — bár elméje a forradalmi eszmék ópiumos álomlátásaitól elbódult, s szívében az elkeseredett szenvedély lázát ég — a pápa igazságot követel. Ez XIII. Leó pápa nagy szociális tényle! Igazságot követel — jól jegyezzük meg: a caritást, — igazságot! A caritas tehetetlen a modern szocializmussal, a szociális nyomorral szemben: szivattyui a sülyedező hajóból a beömlő hullámoknak csak kis részét meregethetik ki: igazság kell!” — „Szolgálatosan tehát igazságot a törvényhozás; ragadja meg nagy szívvvel a neki jutott feladatot. Állami beavatkozás kell!”

(Folyt. köv.)

Kávéházakban és vendéglőkben kérj: Magyar Lapok-at.

KIKET TÖRÖL A SZINÉSZKAMARA?

A tegnap reggel megjelent zsidórendeletek a Kamarában a numerus nullust vezeték be, a zsidókat tehát örlik a tagnévsorból. A Színész-kamara annakidején rendkívül erősen megrostálta a felvételi kérelmeket, Kiss Ferenc elnök álláspontja ugyanis kezdettől fogva az volt, hogy a szinpad, amely fontos nemzeti missziót teljesít, lehetőleg teljes mértékben mentesüljön a zsidó befolyástól.

Hogy aránylag mégis sok zsidó bejutott a Kamarába, az csak úgy vált lehetségessé, hogy az elutasítottak fellebbeztek a Színművészeti Tanácshoz, amely a 6 százalékos sámaránynak megfelelően igen sok zsidó fellebbezését magáéva tette és felvette a kamarai tagnévsorba. A Kamara hivatalos lapjában minden hónapban olvastunk zsidó tagfelvételekről, amelyeket a Színművészeti Tanács intézkedése folytán volt kénytelen fogadtatni a Kamara.

Alább közöljük azoknak a neveit, akiket mint zsidókat tartanak nyilván, ez a névsor azonban még nem teljes. Ma délutánra választmányi ülést hívtak össze a Kamarában, amelyen végrehajtják a további törléseket. Azokról van szó, akiket még a második zsidótörvény nem tekintett zsidóknak, de akik a fajvédelmi törvény szerint zsidóknak minősülnek. Tudvalevően a multhan azok sem számítottak zsidóknak, akiknek keresztény házastársuk volt, vagy pedig keresztény vallásra tértek át.

A névsort alább közöljük:

Adorján Mária (Altmann Rebéc), Almási Tibor, Angyal Dezső, Ács (Stern) Rózi, Agoston (Altmann) József, Bartos Gyula, Bánki (Weisz) Imre, Bánki Zsuzsa, Bárdi Ödön, Bársony Dóra, dr. Himmler Tiborné, Bársony (Himmler) Erzsébet, Básti (Berger) Lajos, Beeski Ferenc, Beregi (Becker) Mór, Békefi Róbert, Bárcei (Berger) Pál, Bogát Vera, Bolgár Valéria Mária, Boros Géza, Budai Mária, Godó Lajosné, Bruckner Anna, Engel Pálné, Czobor (Zohor) Ernő, Csillag J. Benő, Jakab Benő, Dévai Mihály (Dávid Miksa), Dénes Zelma, Dobai Livia, Bauer Lajosné sz. Davidovics Livia, Dózsa István,

Erődi Jenő, Erdi (Eisler) Pál, Erdődi (Beer) Éva, Falus (Frank) György, Farkas Sándor, Fekete Gyula, Fenyő Árpád, Fenyő (Fried) Emil, Fischer Fodor Katalin, Déri Hugóné, Forgács (Glancz) Sándor, Földiák Márta, Gallay (Goldstein) Márton, Gallay (Golstein) Zoltán, Galambos Ertsi Pásztor Jánosné sz. Galandauer Erzsé, Gábor Dezső, Gál Gyula, Gárdonyi Lajos, Gáspár Aladár, Gáti István, Geiger Ármán, Gerő Ilona, Gonda József, Gombaszögi Ella, Gózon Gyula, Hajdú (Weisz) Imre, dr. Havas József, Hidasi (Bruckner) Hedvig, Gyárfás Miklós, Hillinger Margit, dr. Seres Andorné, Hutter Pál, Hottischky Leó, Just Gyula, Kalmár Ferenc, Kardos István, Kállai Emil, Kálmán Oszkár, Kelecsényi Lilia Livia, Keleti György, Keleti (Kell) Lajos, Kerekes János Kerényi (Klinger) Dezső, Koltai Ferenc, Komlós (Klein) Juci, Komor Vilmos, dr. Komor Gyula, Kondor (Katz) Sándor, Kovács György, Lóri László, Kuttner Irén, Stegelbaum Péterné, Ladányi Ilona, Léderer Péterné sz. Lichtmann Ilona, László Andor, Lichter Gyula, Lendvai (Leopold) Andor, Lengyel Vilmos, Ligeti Dezső, Lippei Ferencné sz. Fekete Margit, Márai István, Mende (Müller) Klári, Mányai (Mandl) Lajos, Meisl Lajos, Millinger Móra Edith, Molnár László, Nadas (Neubauer) Imre, Nagy György, Nádor Mihály, Nemes János, Ney Neu Dávid, Ney Neu Hugó, Ney Tibor, Pálos Ilona, dr. Berend Józsefné sz. Pauncz Ilona, Pártos Dezső, Pártos

Erzsi, Pásztor Ferike, Nagypál Béláné sz. Paschkesz Frida, Peti (Kantner) Sándor, Pécsi (Greiner) Blanka, Pless László, Dadvány Dezső, Reinhold László, Relle Gabriella, Grósz Mihályné, Revere Gyula, Révész Zsuzsa, Bajkó Ferencné, Roboz Aladár, Roboz Imre, Rovelli (Rosenfeld) Dezső, Rónai (Róth) Gyula, Rózsa Mária dr. Kuti Lászlóné szül. Rózsa Mária, Rubinyi Tibor, Rudas Imre, Salgó Sándor, Sammler Sándor, Sarkadi Aladár, Sas Imre, Pollatschei Izidor, Sas Margit, Szirma Györgyné sz. Singer Margit, Sándor (Schlenker) Jenő, Sándorfai (Weisz) Klára, Sári (Schreiber) Alajos, Sárközi (Kriser) István, Sik Rezső, Simon György, Simon Zsuzsa, Mányai Lajosné sz. Weisz Margit, Simonyi (Schwartz) Magda, Solt (Steiner) Ibolya, Simonyi Piroška, Spitzer Tamás Sándor, Sugár (Stark) Leó, Sugár (Stark) Mihály, Schulman Gyula, dr. Szabó Dezső, Szabó Istvánné, Alt Rózi, Szécsi Erzsébet, Székely András, Székely László, Székely Mihály, Szigeti Jenő, Sziklai Jenőné, Füchsl Juliska, Sziklai Szeréna, Föld Aurélné, Szilárd Zsuzsanna Ágnes, Szilágyi (Lusztig) József, Szirmai (Szirma) György, Szirmai (Süssmann) Vilmos, Szomjas va, Szőcs István, Takács Oszkár, Törzs Jenő, Ujhelyi Miklós, Vágó Éva, Vágó Ilona Dorottya, Vámos László, Váradi (Weisz) Lajos, Vermes Jenő, Verő (Weinblum) László, Vértés Tibor, Vészi Ilona Brauerné Wrisz Vilma, Visó Márkus, Vojticzky Elvira. (A névsor közlését folytatjuk.)

Ricsóy Uhlarik Bélát nevezték ki kormánybiztossá a tiszántúli német haderő parancsnokságához

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A hivatalos lap szombati száma közli vitéz Ricsóy Uhlarik Béla dr. miniszteri osztályfőnöknek az ország tiszántúli területén működő német haderő parancsnokságához, március 29-én kormánybiztossá történt kinevezését. A kormánybiztos feladata az, hogy

egyrészt a kormányhatóságok és a Tiszántul működő polgári hatóságok, másrészt a Tiszántul működő német katonai parancsnokság között fenntartsa az összeköttetést és az említett hatóságok és katonai parancsnokság között biztosítsa az együttműködést.

Nem Kolumbusz, hanem egy francia tengerész fedezte fel Amerikát?

Mauclair francia tudós szerint Jean Cousin dieppe-i admirális lépett először az újvilág földjére

Párizsból jelentik: Amerika felfedezését már több ízben megkérdőjelelték elvitatni Kolumbusz Kristóftól. Az új világ nem is tőle, hanem Amerigo Vespuccitól kapta a nevét. Most egy francia tudós és kutató, Jean Mauclair egészen új megvilágításba helyezi a kérdést és tanulmányában azt igyekszik bizonyítani, hogy Amerikát nem Amerigo Vaspucci, nem is Kolumbusz Kristóf, hanem egy dieppe-i tengerész fedezte fel.

Mauclair abból indul ki, hogy az első gyarmatkutatásokban francia részről csak a normandok tevékenykedtek. A guineai partokon szinte mindenütt a dieppeiek nyitottak csapszékeket és a természeti kincsek kiaknázásában is mindig vezető szerepük volt. 1364 novemberében egy dieppe-i hajó óriási értékű afrikai áruval érkezett vissza. A siker újabb és újabb expedíciókat eredményezett. A dieppeiek majdnem egy évszázadon keresztül szinte zavartalanul aknálták ki az Arany Fal minden kincsét. 1487-ben Dieppe város tanácsa elhatározta, hogy minden eddiginél jóval nagyobb expedíciót indít Afrika felé és azt a megbízatást adta a kapitánynak, hogy ismeretlen területekig határolja előre. Hosszas vita után egy fiatal

aig 25 éves tengerészt, Jean Cousint bízta meg a parancsnoksággal. Az Anglia elleni harcokban és az afrikai portyázásokban kitűnően bevált Cousin tengerügyi rangot kapott és a város egy 700 tonnás, abban az időben óriásnak nevezhető hajót ajánlott fel az expedíció céljaira. Cousin azonban úgy találta, hogy a nagy hajó nem lesz alkalmas a veszélyes tengeri kalandra és ezért inkább egy könnyű, mozgékony négy árbócosat választott. Kiválasztotta legénységet és mint helyettes kapitány egy kitűnő spanyol hajóst, Vincente Pinzon-t, vitt magával. A hajó herangzúgás és ágyulövészek között indult el vakmerő útjára. Dieppe tanácsának az volt az utasítása, hogy Cousin menjen az ismeretlen afrikai földrészek irányában és a Kongóig terjedesse ki a kiaknázási tereit.

Cousin úgy döntött, hogy nem ragaszkodik az utasításhoz, hanem a nyílttengeri áramlatok és szelek irányát követve igyekszik elhatolni Afrikáig. Tiszteit helyeselték ezt a tervet, csak a spanyol Pinbon ellenkezett, sőt lázadást is szított a matrózok között Cousin ellen, ki azonban erélyes kézzel rendet teremtett.

Jean Cousin számításainak, térképeinek és jegyzeteinek alapján felfedezte Amerikát, amelyet Cousin már öt évvel ezelőtt felfedezett.

A dieppei „admirális” 1489-ben és 1491-ben újabb sikeres expedíciót vezetett és nem sokat törődött Kolumbusz Kristóf útjával. Dieppe város azonban nem akart lemondani, elsőbbségi jogáról és követelt küldött a spanyol királynak a felfedezett újföld körüli jogok tisztázására. A követ sohasem jutott a király elé, sőt Kolumbusz Kristóf sem fogadta.

A dolog később feledésbe merült és Jean Cousin naplója maradt az egyetlen tanúja a vakmerő vállalkozásnak. A hős tengerész a dieppei városházára hagyományozta az értékes irományokat. Két évszázadon át porladt a napló egészen 1694-ig, amikor az angol-francia tengeri háború által okozott tűzvész Dieppe vá-

A tánciskolák ismét megnyitók

Táncanfolyamokra beiratkozni lehet mindennap este 7 órától a tánciskolákban. Nagyváradai táncitanító.

rosának nagyrészt elpusztította és Cousin írásai is a lángok martalékává lettek. Dieppe városának lakosai aigha sejtik ma már, hogy városuk szülőföldjének nevéhez milyen nagyjelentőségű felfedezések fűződnek. Az utókor előtt Jean Cousin tetteire csak az a néhány adat derít fényt, ami a XVI. századbeli francia memoáriródlomban itt-ott felbukkan vele kapcsolatban.

A dieppei Szent Jakab templomban emléktábla hirdeti Jean Cousin érdemeit. A táblát 1802-ben állítottatta a „Kutatók és Érdeklődők Szövetsége”. Jólformán ez az egyetlen emléke a bátor francia tengerésznek, illetve még egy: Dieppe egyik régi, félreeső utcájában áll egy kis ház: Jean Cousin szülőháza. All — ha még nem bombázták össze az angol repülő-

„Főző mindenest keresek”

Egyetlenegy budapesti napilapnak egyetlenegy vasárnapi számában, — március 5-én, — az apróhirdetések rovatában 24 mindenest, 9 takarítónőt, 7 szakácsnőt, 4 szobaleányt kerestek s ugyanakkor és ugyanott mindössze 7 takarítónő, 2 szobaleány s 1—1 szakács, szakácsnő és mindenest ajánlkozott. A háztartási alkalmazottakat egyre jobban keresik a fővárosban, sőt országwide.

A nagy átalakulás a háztartásokban nem most kezdődött, hanem már régen. Az évszázad első népszámlálása még 364.000 háztartási alkalmazottat talált az ország akkori területén s ebből 32.000 férfi-cseléd volt, azaz urasági inas. A kereső népességnek akkor csaknem az egyhuzadrésze állott ezekből a munkaezőkből. A század első évtizede alatt ez a szám meg nőtt is, bárha nem nagy mértékben, mindenesetre kevésbé, mint a keresők száma. 1900-ban ugyanis még 4.8%-ot tett a keresők között a háztartási alkalmazottak tömege, tíz év múlva 4.7%-ot. A trianoni csonka területen 1920-ban már csak 4.2%- volt a háztartási munkaezők arányszáma, újabb tíz év múlva pedig ismét 4.4%-ot.

A fővárosban az arányok természetesen lényegesen mások. Itt a század elején 57.200 háztartási alkalmazottat írtak egybe, 1910-ben pedig már 70.100 fő volt a létszám és ekkor már minden hetedik kereső a jobbmódúknál állott állandó alkalmazásban. Ekkor a jómódúknak még ez volt a legláthatóbb fokmérője. A háború évtizedében nagyot zuhant a szám: a főváros lélekszáma e tíz év alatt ötvenezer fővel nőtt, a házi-cselédeké ellenben 18.000 fővel apadt. S a keresők sorában mutatott arányszámuk 14.2%-ról a háború után 10.6%-ra csökkent, ami még mindig elég nagy tékozlásnak tűnik fel a mun-

kaerő tekintetében. Nem szabad ugyanis elfeledni, hogy csak nagyon kevés olyan magánháztartás van, amelyben a háztartási alkalmazottak mellett legalább egy, esetleg több felnőtt női munkaező is ne volna található. — háziasszony, házi kisasszony és más női családtagok.

A létszám maga 1935-ig 63.250 főre emelkedett, de ez már elmaradt a főváros lélekszámának növekedése mellett és az 1920. évi 10.6%-kal szemben ez már csak 10.4%-ot jelentett. Az igazi átalakulás tehát az első világháború után következett be és azóta a világgazdasági válság s ami utána következett, ezen a képen csak egy-egy árnyalatnyit módosított.

Ahogy a világ különböző államainak hasonló adatait át lehet nézni, úgy látszik, mi országosan nagyon szerény helyet foglalunk el e tekintetben az államok sorában és nálunk a főváros van olyan szinten, mint másutt egész országok. Így Dániában 1930-ban a keresők 12.1%-a kereste ezen a módon kenyerét, Norvégiában 10.3%. Angliában pedig szintén majdnem minden tízedik kereső, mert az arányszám 9.6%- volt. Közül járt ehhez az átlaghoz a hollandiai 8.3%-os arányszám is és hét százalékon felül volt az átlag az Egyesült Államokban. Svédországban és Ausztráliában is. Nagyon érdekes, hogy Belgiumban nem több az arányszám, mint 4.9%, a Német Birodalomban pedig ugyanakkor csak 3.9%, ami egyformán mutatja azt, hogy a cselédháztartás nem éppen a jómód kérdése, hanem valami egyetemes felfogás, ahogy a cselédkérdést és a háztartási munkakört az egyes nemzetek megítélik. Bulgáriában a házi cselédek arányszáma még az egy százalékot sem érte el. (Stud.)

Egy óriás folyó torkolatánál

A hajó eközben óriási viharba került, utat tévesztett, nem érte el a kedvező áramlatokat és négy hétiig halálös veszélyek között hanykolódva a tengeren. — végre szárazföld láthatárához ért. Cousin úgy vélte, hogy valami óriási folyó torkolatához érkezett. A hajó jó szelet kapott és mikor a part közelébe ért, nemcsak arról győződött meg, hogy ismeretlen földet fedezett fel, hanem arról is, hogy a rézbőrű, félméztelen bennszülöttek barátságosan fogadják. Cousin arra gondolt, hogy talán a régényes India vagy Kína táru fel előtte. A valóság az volt, hogy Cousin 1487 áprilisában Amerikát és az Amazont fedezte fel.

A dieppei tengerész 10 napig hajózott felfelé a folyós és észlelte 51 pontos naplót készített Vincente Pinzon, akiben tovább égett a bosszúvágy. Cousin minden jegyzetét és térképét lemondolta azzal a céllal, hogy egy alkalmas időpontban a maga javára hasznosítsa.

Jean Cousin most már eleget akart tenni a dieppei városi tanács amaz utasításának, hogy az afrikai Angólia partjain kössön ki. Kihajózva az Amazon torkola-

tából, szerencsés áramlatra talált. Afrika felé vette útját, de túlhaladva a célon, a Jó reménység fokáig vezette hajóját. A Fekete-föld partjai közelében a Capricornie-ig haladt előre és így felfedezte az India felé vezető utat 10 évvel Vasco de Gama előtt. Mikor észrevette, hogy réves irányban halad, elhatározta, hogy visszatér Európába. Angólia partjainál az utasításhoz híven árukat akart vásárolni. A cserekereskedelem szerencsésen sikerült már ugylátszott, hogy Cousin itt alapítja meg Dieppe város leggyümölcsözőbb gyarmati érdekességét, amikor Pinzon beleavatkozása mindent elrontott. Nem tudni, szándékosan vagy bosszúterv nélkül, a spanyol tengerész nem adott csereáruat a bennszülötteknek, hanem erőszakkal vette el tőlük az övéket. A bennszülöttek ezen úgy feldühödtek, hogy nyilazáport zúdítottak a fehérekre. Megindult a harc mindkét oldalon sok volt a halott t végül is a bennszülöttek nemcsak saját áruikat vették vissza, hanem kirauolták a Cousin által ott felhalmozott egész rakományt.

Cousin feljegyzései — Kolumbusz birtokában?

A fiatal admirálist úgy elkésérítette spanyol helyettesének újabb árulása és áldozatos útja minden gyümölcsének elvesztése, hogy Pinzont bezárta s megérkezése után átadta a tengerészeti bíróságnak, amely a spanyol örökre eltiltotta attól, hogy tagja legyen a francia flottának.

Nem sokkal később Pinzon elmenekült a fogságból és visszatért szülővárosába, az andaluziai Palosba. Ott mindazokkal a másolatokkal, amelyekett Cousin térképről és feljegyzéseiről készített, felkereste azt a génuiai hajóst, akit Kolumbusznak neveztek és aki már régen felfedező expedíciót tervezett ismeretlen területekre. Kolumbusz a jegyzetek alapján

olyan adatok birtokába került, amelyek addig hiányoztak expedíciójának megkezdésére. Tekintélyes summát utazott Pinzonnak az adatokért és 1542 augusztus hó 3-án elindult négy árbócosával, hogy október 12-én elérje az Antillákat és aztán

Ballonkabátját tisztítással együtt impregnálja is

VÉGH ruhaestő cég

Bímer-tér 2.

Szent László-tér 12.

Liliom-utca 13.

Szolgáltatás gyógyszertarak:

IV. CSOPORT:

Gránátalma gyógyszertár, Rákóczi-u. 27. (Tergalmasrend) 15-25.

HUNGARIA gyógyszertár, Mussoliatér 8. (Szabó Aczél L.) 15-28.

MINERVA gyógyszertár, Szent László tér 5. (Gálosi F.)

ORANGYAL gyógyszertár, Gróf Teleki Pál-u. 44. (Révész J.)

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: 1. hóra 4.30 P.
 3. hóra 12.40 P.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Késziratokat nem adunk vissza.

Nagyheti beszédek és elmélkedések a premontrei templomban. Virágvasárnap-tól kezdve nagypéntekig mindennap este fél 7-kor szentbeszéd. — Nagyhétfőtől kezdve nagypéntekig minden reggel negyed 8 órakor elmélkedés a Szent István-kápolnában (bejárat a templom kőrusa mellett). Nagypénteken délután 2-3 elmélkedés Krisztus hét szaváról.

BARKASZENTELÉS A SZÉKESEGY-HÁZBAN. A római katolikus Székesegyházban a virágvasárnap-i istentisztelet és barkaszentelés délelőtt fél 10 órakor kezdődik.

Megjelent az új zöldhitei rendelet. A MTI jelenti: A hivatalos lap április 1-i száma közli az 1944. évi mezőgazdasági munkálatok elvégzéséhez szükséges ugynevezett zöldhitei előmozdítására vonatkozó kormányrendeletet. A rendelet lényegileg azonos az elmúlt évi zöldhitei-rendelettel.

Hazaárulásért kivégeztek egy svájci őrnagyot. Berlinből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Hivatalosan közlik, hogy a hazaárulásért elítélt Ernst Pfister őrnagy, akinek kégyelmi kérvényét a szövetségi gyűlés elutasította, a halálos ítéletet pénteken este végrehajtották.

Egyelőre elmaradnak a tehetségvizsgák. A MTI jelenti: A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter közli, hogy a magyar falusi tehetségmentés akciójának április 3-ára és 4-ére kitűzött versenyvizsgája elmarad, illetve később megállapítandó időre halasztódik.

Manstein és Kleist vezértábornagyk kitüntetésé. Berlinből jelentik: A Német TI jelenti: A Führer Manstein vezértábornagynak, egy hadsereg-csoport főparancsnokának és Kleist vezértábornagynak, egy hadsereg-csoport főparancsnokának a Vaskereszt Lovagkeresztjéhez a tölgyfalombot a kardokkal adományozta.

Romániában is bevezetik a kenyér- és lisztjegyet. Bukarestből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Április 1-én lép érvénybe Nyugat-Romániában a kenyérjegy- és lisztfogyasztás korlátozásáról szóló rendelet. Kenyeret és lisztet a jövőben csak jegyre lehet vásárolni.

Nagy Sándor József polgári fiúiskola igazgatója felhívja az 1943. június, szeptember és december hónapokban vizsgázott magántanulókat, hogy Tanulmányi Értesítőjükért és okmányaikért az iskola igazgatójánál mielőbb jelentkezzenek.

Rövidesen megjelenik az első magyar rotációs Biblia

A *Magyar Tudósító* jelenti: Az elmúlt évben oly nagy volt a Biblia iránti kereslet, hogy a magyarországi készletek csaknem teljesen kifogytak és egyre nagyobb hiány kezdett mutatkozni a bibliellátás terén. Ezért a Magyar Bibliatársulat elhatározta, hogy a legrövidebb időn belül ellátja Magyarországot megfelelő mennyiségű Bibliával. Ezt azonban csakis egymódon lehet elérni ma:

BELVAROSI

Néma kolostor

Nagy emberi érzések gyönyörű filmje
 Tolnay, Jávor, Lukács Margit, Ajtay Andor

Az északi filmgyártás ragyogó gyöngye

Amiről a leány álmodik

Franciásan szellemes! Fülbemászó melódiák!
 Főszereplői: Max Hansen és Siv Ericks
 a CASINO-ban

KORONA Filmszínház

Az örök titok

A bűn, szenvedély, megbocsátás, peccület megrázó filmje!
 Főszerepben: Fedák Sári, Sulyok Mária, Harsányi R., Fáy B.

Keresztény magyar keresztény magyarnál vásárol

szent MONIKA KÖZÖSSÉG ASSZONYAI! Hétfőn, április 3-án délután 5 órakor rendes összejövetelünkre, szokott helyünkön szeretettel vár mindenkit a VEZETŐ.

ha a bibliát rotációs papíron nyomják, mivel a mai viszonyok között gondolni sem lehet a finom papír nagyobb mennyiségű felhasználására. Az előkészületek már folynak és a legrövidebb időn belül megjelenik a könyvpiacra az első magyar rotációs Biblia.

Egy olvasó. Régi óhaj, hogy minden üzletet jól látható felirással kellene megjelölni: keresztény üzlet-e az, vagy nem. Most azonban, hogy kormányintézkedések szabályozták a zsidók helyzetét, szükségtelen talán erről társadalmi úton gondoskodni, hiszen valószínű, hogy a zsidó üzletek ügyét is rövidesen hasonló szellemű intézkedések fogják rendezni.

A híres párizsi, multú zseniális divattervező Lauer, a divat új irányát a rendkívül elegáns szabású vonalvezetéssel adja meg. A ruhák alapját divatos vonalú fűző képezi, mely

Kováts Sándornénál
 rendelhető valódi anyagból.
 Szent Gellért-u. 10. Repülő úton át.

Rendkívül olcsó fürdőjegyek a Rimanóczyban. A Rimanóczy Alapítvány felügyelő tekintettel, rendkívül olcsó fürdősi lehetőséget kíván nyújtani a város kisebb jövedelmű rétegének. Ez okból minden fürdősi nap délután 4-6 óráig 1.50 pengőért váltható meg az egyébként 2.70 pengős gőzfürdőjegy. Fürdősi napok a gőzben: kedden, csütörtökön és szombaton a hölgyek részére, szerdán, pénteken és vasárnap pedig a férfiak részére.

Özv. KOMJÁTHY ZSIGMONDNÉ született HADARICS MARIA édesanyja, MARIA KRISZTINA gyermeke, FERENCZ, GIZELLA férjzett özv. MOLNAR JÓZSEFNÉ és LASZLÓ testvérei, GABRIELLA és MARIA sógornói fájdalomtól lesújtva jelentjük, hogy a forrón szeretett jó gyermek, apa, testvér és rokon

komjátí Komjáthy Zsigmond

vállalati igazgató

folyó hó 31-én reggel 9 órakor Debrecenben, életének 44-ik évében, Isten akaratában való megnyugvással viselt rövid szenvedés után visszaadta drága lelkét Teremtőjének.

A meghaldogult testét folyó évi április hó 2-án délután 4 órakor fogjuk a Rulikovszky temető kápolnájából a római katolikus egyház szertartása szerint beszenteltetni és ugyanott örök nyugalomra helyezni.

Az engesztelő szentmiseáldozat az elhunyt lelki üdvéért folyó hó 3-án reggel 7 órakor fog a Szent László plébánia-templomban az Egek Urának bemutatni.

Nagyvárad, 1944. április hó.

Az örök világosság fényeskedjék neki!

KOMJÁTHY FERENCZ VALLALATAI: Kissebesi Gránitbánya, Delta, Star és Vulkán téglá és Cserépgyárak tisztviselői és munkásai mély fájdalommal tudatják, hogy szeretett igazgatójuk

komjátí Komjáthy Zsigmond

úr

folyó hó 31-én reggel 9 órakor Debrecenben, életének 44. évében Isten akaratában való megnyugvással viselt rövid szenvedés után elhunyt.

A meghaldogult kiváló tudását és egész munkaerjét a vállalatoknak szentelte s elhunyt súlyos veszteséget jelent mindnyájunk számára.

Halálát a legmélyebb részvétellel gyászoljuk és emlékét szívéünkben mindig meg fogjuk őrizni.

Százezer kivonulás és harmadfélmillió kilométernyi rohanás az országos egészségügy szolgálatában

Minden civilizált államban a közegészségügy egyik fontos tényezője a jól működő mentőszolgálat. A mindennapi életben gyakran előforduló hirtelen megbetegedéseknél, sérüléseknél, baleseteknél igen sokszor órákon, vagy percekben múlik bejuttatott embertársunk élete. Az orvostudomány haladásával párhuzamosan egyre több azoknak a megbetegedéseknek száma, amelyeknél az idejében elvégzett műtét vagy egyéb beavatkozás életmentő. Hiába állanak rendelkezésre a legjobban kiképzett orvosok és jól felszerelt kórházak, ha a falusi vagy tanyai beteg idejében nem kerülhet műtőasztalra. Különösen vonatkozik miadre éppen hazánkra, ahol a népesség töme szeszórtan apró falvakban és tanyákon él Magyarországon az 1941. évi adatok szerint 14 millió 66.128 főnyi népességből 478.590 lélek élt 500-nál, 2.054.210 lélek 1900-nál kisebb lélekszámú községekben, illetve tanyákon. Ha azt mondjuk, hogy egy ket ezer lelket számláló község el tud tartani egy orvost, azt találjuk, hogy hazánk népességének kerekén egyharmada olyan településeken él, amelyek erre képtelenek. Súlyosítja vidéki népességünk egészségügyi ellátottságát a közismert orvoshiány.

Ilyen körülmények mellett jogosan mondhatjuk a Vármegyék és Városok Országos Mentőegyesületét (VOME) egyik legfontosabb nemzetmentő intézményünknek.

A 16 éves multra visszatekintés VOME teljesítménye 1942-ben minden eddigi eredményét messze felülmúlta.

Betegszállítás 1940-ben 39.390, 1941-ben 52.598, 1942-ben 77.713.

Mozgóórszolgálat 1940-ben 158, 1941-ben 175, 1942-ben 176.

Elsősegélynyújtás és azzal kapcsolatos szállítás 1940-ben 11.800, 1941-ben 17.868, 1942-ben 20.312.

Kivonulások száma összesen 1940-ben 51.348, 1941-ben 70.641, 1942-ben 38.201.

A betegszállítások száma az előző esztendőkhöz viszonyítva 48,0 százalékkal, az elsősegélynyújtásoké, illetve azzal kapcsolatos szállításoké 13,2 százalékkal emelkedett 1942-ben. Ennek oka az lehet, hogy 1942-ben már a visszatért Délvidékel is meggyorsított hazánk adatait látjuk magunk előtt. Emellett szaporodott az intézmény mentőállomásainak száma is. Valószínűleg az évről-évre való alaposabb megismerés is hozzájárult az Egyesület segítőkézségének fokozottabb igénybeviteléhez.

A kilométerteljesítmény tehát 1941. évhez viszonyítva 44,3 százalékkal emelkedett. Míg az adminisztrációs és üzemi kilométerteljesítmény a gumi és üzemanyaggal való fokozott takarékoság, valamint a személyzethiány folytán valamivel csökkent, a betegszállításokkal és az elsősegélynyújtással kapcsolatosan a mentőgépkocsik lényegesen nagyobb távolságot futottak be, mint egy évvel korábban. Az elmúlt évi költségvetésben az üzemi költségek 2.200.000 kilométerteljesítményt irányoztak elő, a valóságban ezzel szemben 454.879 km-es túllépés mutatkozott, ami 20,7 százaléknak felel meg. A kilométerteljesítménynek az esetek számát aránytalanul meghaladó emelkedését az okozta, hogy 1942-ben a VOME vidéki mentőállomásainak gépkocsijait nagyobb területekre terjesztették ki működésüket.

Az elmúlt esztendőben megtartott mentőtanfolyamok száma alig 132 volt az előző évi 225-tel szemben. Tavaly csak

14.201 hallgatót képeztek ki elsősegélynyújtásra, 1941-ben 19.525-öt. A csökkenés oka itt is a személyzethiányra vezethető vissza, az oktatók tekintélyes része Sajnálatos, hogy a gumi és üzemanyaghány még ezt az elsőrendű fontosságú közintézményt is súlyosan hátráltatja működésében. Húsz vidéki mentőállomás teljesítménye ilyen okok következtében maradt az 1941. évi értékek alatt.

A személyzethiány, valamint a gumival és üzemanyaggal való takarékoskodás tette szükségessé olyan intézkedés kidolgozását, amely a mentőgépkocsik kivonulását azokra az elsősegélynyújtásokra, illetve betegszállításokra korlátozta, ahol az életveszély ezt valóban és sürgősen indokolta teszi.

A háborús viszonyok és egyéb nehézségek ellenére sikerült 1942-ben a VOME vidéki mentőállomásainak számát 88-ról 99-re, a segélyhelyekét 123-ról 130-ra, a

gépkocsik számát pedig 154-ről 174-re felemleni.

Az új vidéki mentőállomások tehát csaknem mind a visszacsatolt területeket kapcsolták be az országos mentőszervezet hálózatába.

Az előző évi kisgyűlés 15 új mentőállomás felállítását irányozta elő, ebből csak 11-et sikerült 1942. december 31-ig tényleg üzembehelyezni, az elmaradt 5 állomás létesítése 1943. évre toltatót.

A működő 99 mentőállomás közül 60 a trianoni területen, 12 a Felvidéken, 3 Kárpátalján, 17 a keletmagyarországi és erdélyi részeken, 7 pedig a Délvidéken dolgozik. Tervebe van véve további 11 mentőállomás felállítása.

Az Egyesület személyzete 1942-ben: orvos 137, tisztviselő 125, szülész 10, gépkocsivezető 161, ápoló altsz 143, szerelő 9, összesen 583.

A személyzeti szolgálat beosztása:

Központ (Budapest) 13, tanfolyamok 2, kirendeltségek (mentőállomások) 558, javítóműhely és anyaggyártóközpont 12, összesen 585.

A személyzet közül 336-nak illetménye az Egyesületet terheli, 249 személyét pedig különféle közületek fedezik. (Stud.)

SZÍNHÁZ

A színházi iroda közleménye:

Tasnády Fekete Mária felléptével szombaton este „Arnyék”

Szombaton délután 3 órakor, *filléres helyárrakkal* az idény legnagyobb operett-sikere, az *Egy boldog pesti nyár* kerül színre.

Arnyék, Dario Niccodemi nagyszerű színházi szombaton este 6 órakor, *Tasnády Fekete Mária* felléptével van műsoron. Mérsékelttel felcsemett helyárrak.

Érik a búzakalász c. magyar levegőjű, kacagató operett vasárnap délután 3 órakor, rendes helyárrakkal megy.

Gül baba, Huszka gyönyörű muzsikájú nagyoperettje vasárnap este kerül színre.

Filléres helyárrakkal Népművelődési előadás keretében hétfőn este 6 órakor: *Egy boldog pesti nyár* kerül színre.

Kedden és szerdán este 6 órakor

Kerecsendi Kiss Márton: *Az első c. színházi*, *filléres helyárrakkal* van műsoron.

Előkészületben: *Várázskeringő* c. operett.

MŰSOR:

Szombaton délután 3 órakor: *Egy boldog pesti nyár*.

Szombaton este 6 órakor: *Arnyék*.

Tasnády Fekete Máriaival.

Vasárnap délután 3 órakor: *Érik a búzakalász*.

Vasárnap este 6 órakor: *Gül baba*.

Hétfőn este 6 órakor: *Egy boldog pesti nyár*.

Kedden este 6 órakor: *Az első*.

Szerdán este 6 órakor: *Az első*.

Csütörtök este 6 órakor: *Arnyék*.

Pénteken: *Nincs előadás*.

Személyi változások a szegedi színháznál

A Szegedi „Uj Nemzedék” írja:

A szegedi színház művészeti irányításában az utolsó huszonnégy óra leforgása alatt mélyreható változás történt. Both Béla prózai főrendező, aki legutóbb már operettet is rendezett, szerdán délután bejelentette a szegedi színház igazgatóságának, hogy rendezői állásáról lemond és kérte az igazgatóságot, hogy járuljon hozzá szerződésének békés uton való felbontásához. Erre az elhatározásra az készítette, hogy a magyar színházi életben a belpolitikai fordulat kapcsán megindult a fajvédelmi törvény teljes és maradéktalan kersztülvitele. Both Béla, akiről szívesen elismerjük, hogy nagy kulturáltsága és komoly művészi hivatottsága művészember, ennek a szigoruan értelmezett törvényes rendelkezésnek a hatálya alá esik és így, mielőtt még az Országos Színművészeti Kamara intézkedése Szegedre megérkezett volna, kész-

nek nyilatkozott önként levonni a szükséges konzekvenciákat.

T. Török Emil igazgatóhelyettes, a levél tartalmát azonnal közölte telefonon a Budapesten tartózkodó vitéz Bánky Róbert igazgatóval és egyuttal egy másik személyi változásról is referált: Fricsay Ferenc karnagy, aki mint vendég, ebben az évadban is több operát tartott be és vezényelt sikerrel a szegedi színházban, április elsejével saját elhatározásából meg óhajt válni a színházról. Vitéz Bánky Róbert ezeket a bejelentéseket tudomásulvette és egyben közölte T. Török Emillel, hogy a személyi változások következtében szükségessé vált intézkedések megbeszélésére még ezen a héten Szegedre érkezik.

T. Török Emil igazgatóhelyettes Both Béla rendező és Fricsay Ferenc karnagy megválasztását csütörtökön délelőtti hivatalosan bejelentette a városháza kulturális

Zászlók

lobogók, miseruha és zászlóselymek, paszomántók, rojtok stb. legolcsóbb beszerzési forrása

Oberbauer A. Utóda

Magyarország legrégebbi templomberendező és zászlókészítő vállalata Budapest, IV. Váci-utca 41. sz. Alapítási év 1863. Tel. At. 83-3-44-80 éves cég.

ügyosztályán, Pálffy György dr. tanácsnok pedig azonnal értesítette róla Tóth Béla dr. h. polgármestert. Így a színház művészeti irányításával kapcsolatos személyi változásokat a város vezetősége is tudomásul vette és hozzájárulását adta a szerződések békés uton való felbontásához.

Csontos Gyula tegnap ünnepelte negyvenéves színészi jubileumát

A magyar színészet egyik hűsége, Csontos Gyula sikereiben gazdag színészi pályafutásának tegnap ünnepelte negyvenéves évfordulóját. A kitünő színész, aki karrierje során számos nagy alakítással elismert művészi élvezetet nyújtott rendkívüli alakításával a közönségnek, 1904 március 31-én nyerte el a Színművészeti Akadémia oklevelét. Az elmúlt negyven esztendőben úgyszólván minden pesti színpadon megfordult, az utóbbi években azonban egyszer sem láttuk a Nemzeti Színház színpadán, melynek pedig örökös tagja és ahol tulajdonképpen helye volna a nagy színésznek. Az Andrássy Színházban, ahol Csontos Gyula jelenleg játszik, tegnap este bensőséges ünnepet rendeztek a jubileum alkalmából, habérkoszorút nyújtottak át neki és értékes ajándékkal lepték meg művésztársai.

ANYA KELL!...

Fiatall, 30 év körüli napszámos asszony fordult hozzánk nehéz gondjával. Férje elment idegenbe dolgozni, vissza sem jött többé, elhagyta. Három és fél éves kislányával, a kis szőke, kerekkepű Erzsikevel él az asszony egyedül, rokotalanul. Napszámba jár s míg ő odavan dolgozni, gyermekét a szomszédok gondjaira kell hagynia. Ugy gondolja, ha akadna egy jó család, vagy valaki, ahol gyermeke szerető otthonra találna, inkább örökbeadná a kislányt, hátha jobb sorsa lenne, mint küzködő magánál. A kislány magyar görögkatolikus vallású s anyja mindenképpen azt szeretné, hogy katolikus családba kerüljön gyermeke.

Meghirdetjük tehát az asszony kérését, hátha akad valaki, akinek az életében a kis Erzsike vinne napsugaras örömet s akinél meleg jószékre lenne ez a szegény, elhagyott emberfióka. Természetesen, ha valahol olyan alkalmaszást kaphatna az édesanya, ahol gyermekével együtt otthon lelhetne, ez a megoldás még sokkal jobb volna a kislány örökbeadásánál. Ilyen irányban is érdeklődünk tehát.

Kérjük az olvasók szíves együttműködését pártfogultunk érdekében. Részletesebb felvilágosításért szíveskedjenek az érdeklődők a R. K. Nőszövetség Pray György utca 5. sz. alatti (Nagyvárad) irodájához fordulni. Telefon: 26-56 szám.

Római Katolikus Nőszövetség.

**Jólsikerült az iparostanócok
népiskolai magánvizsgálja**

Nagyvárad, április 1. A magyar kormány az iparos pályák terén mutatkozó nagy tanulóihiányra való tekintettel rendeletileg megengedte, hogy a mesterek az előző rendelkezésekkel ellentétben, olyan tanulókat is szerződtesse, akik csak a népiskola negyedik osztályát végezték el. Ezekre a tanulókat azonban csak úgy volt szabad szerződteni, ha a tanuló kötelezték magukat, hogy a mestervizsga előtt a népiskola ötödik, illetőleg hatodik osztályának anyagából magánúton levizsgálják.

Ezeknek a tanulóknak a részére az Ipartestület a Városi Népművelési Bizottsággal karöltve előkészítő tanfolyamokat szervezett Nagyváradon. A tíz tanfolyam közel 200 hallgatója most, február és március hónapokban vizsgázott a népiskola ötödik és hatodik osztályáról. A vizsgán valamennyi tanuló etanulói megfelelt, sőt nagyrésztük jeles bizonyítványt kapott. A szép eredmény a tanfolyamokat megszervező Vidor József népművelési bizottsági titkár mellett, dr. Martsa Dénes tanügyi tanácsos, tanfelügyelő és munkatársainak: Bertalan Ferenc iskolafelügyelő, valamint Arkossy Magda, Barna Zsuzsanna, Réthy Andorné és Vranovitsné Szőke Mária, Balázs Zsigmond tanár, Engel Sándor, Gyenge József, Kamarás Imre, Péter Dezős és Rákosi Miklós tanfolyami oktatók érdeme.

**Hiába volt bűvész,
nem sikerült eltüntetnie
a lopott halmit**

Sejbel István 21 éves kistelki születésű szegedi artista és bűvész nemrég szabadult ki a szegedi Csillagbörtönből, ahol háromnapos büntetését töltötte. Árdírágiásért ítélték el a feketéző bűvészt, aki minden bűvészeti tehetsége ellenére rendőrkézzre került, s nem sikerült eltüntetnie a fekete portékát. A börtönből való kiszabadulása után Sejbel István Topolyára utazott, ahol szerencsét próbált, hátha mint artista el tudna helyezkedni, de sikertelenül. Pénze már fogytán volt, s utolsó filléréiért egyet váltott Nagyfényre, de itt sem helyezkedett el. Pénze már nem volt s gyalog vágott neki a zentai országútnak. A késő délutáni órákban ért Toronyra, ahol elhatározta, hogy lopni fog.

Először életemben loptam, tekintetes bíróság, védekezett a tárgyaláson Sejbel István dr. Stromp Tibor büntető ügybíró előtt.

Sejbel felment Nagy Lajos köcsmáros padlására s onnan leakasztott négy szonkát, füstölt húst, egy kilónyi kolbászt, majd elindult „a nagy utra”, amely a szabadkai ügyészség fogházába vezetett. Sejbel ugyanis túlhangoson mozgott a padláson, úgyhogy a ház lakói figyelmeztettek, s elfogták a szerencsétlen sorozó bűvészt.

Nagy és társa alaposan elverték a tolvajt, akit azután csendőrkézzre juttattak.

— Szegény artista vagyok, kegyetlenül összeverték a padláson — vallotta a vádlott — ne tessék súlyosan elítélni, kérte a vádlott fiatalember, aki azt is megígérte, hogy soha többé nem fog lopni.

A bíróság a megtévedt artistát 4 havi fogházra és egy évi hivatalvesztésre ítélte.

**Kitünően sikerült az Emericana
péntek esti előadása**

(Nagyvárad.) Pénteken délután 6 órakor az Emericana előadássorozatának keretében dr. Hetey Hermann Ottó postatitkár ismertette a Rerum Novarum és Quadragesimo Anno pápai körleveleket. Az előadás alkalmából a Katolikus Kör gyűléstermét zsufolásig megtöltötték a tagok és az érdeklődő vendégek. Különösen a kereskedelmi leányiskola növendékei vonultak fel szép számmal, Hasznos Imre igazgató vezetésével. Az előadást megelőzően a hallgatóság elmondotta a magyar Hiszekegyet, majd Hasznos Imre igazgató mondott bevezetőül néhány szót, ismertette a liberális világszemlélet káros túlkapásait és azokat az okokat, amelyek a Rerum Novarum néven ismert körlevél kibocsájtására alkalmat szolgáltattak.

Ezután dr. Hetey Ottó tartotta meg előadását, amelyet lapunk folytatásokban ismertet.

A nagy tetszéssel fogadott előadáshoz többen szóltak hozzá, a megszokott „vita” azonban elmaradt, miután a hozzászólók inkább kiegészítették és észrevételeikkel még inkább megerősítették a pápai körlevelekkel kapcsolatos megállapításokat.

A hozzászólások után Hasznos Imre, a Kereskedelmi Leányiskola igazgatója köszöntö meg néhány közvetlen szóval az előadónak a szép és értékes előadást s egyben közölte, hogy az Emericana legközelebbi vitája április 16-án lesz, amikor is ifjú dr. Rozsly István „Contardo Ferini élete” és Kiszely Mária „Az otthon” címmel tartanak előadást.

**Szándékos emberöléssel
és rablással vádolt orvosi
asszisztensnő**

A kassai ügyészség vádat emelt Baudschuh Jolán 28 éves volt orvosi asszisztensnő ellen szándékos emberöléssel párosult rablás bűntette miatt. Baudschuh Jolán a vádirat szerint 1942 év nyarán Kasán összeismerkedett Tenczer Adolf biliárdautomatakereskedővel, akit néhány nappal utóbb felkeresett a lakásán. A gazdag kereskedő és az állás nélküli fiatal nő bizalmas együttlétét erős eszengetés zavarta meg, mire a leány kisértett az előszobába és a következő pillanatban berontott egy magából kikelt férfi, Varga András. Hangos féltékenységi jelenetet rögtönzött, majd kést rántott és rátámadt az idős kereskedőre. A verekedésbe Baudschuh Jolán is beleavatkozott, majd Varga Andrással együtt menekült. Tenczer Adolf a kórházban behalt sérüléseibe. A rendőrség megállapította, hogy a lakásból eltűnt a kereskedő készpénze, aranyórája és egyéb értékei.

Baudschuh Jolánt letartóztatták, de Varga egérutat nyert, át akart szökni a határon, közben rálőtt a határőrökre, akik agyonlőtték.

Baudschuh Jolán a kassai törvényszék előtt tagadta bűnösségét és a bíróság a bizonyító eljárás lefolytatása után szándékos emberölésben, mint bűnsegédi bűnrészt mondta ki bűnösnek és ezenfelül orgazdaságban és bűnpártolásban, ezekért összbüntetésül hatévi fegyházra ítélte. A kassai tábla megsemmisítette ezt az ítéletet és a volt orvosi asszisztensnőt szándékos emberölés büntetével párosult rablás bűntettében mondta ki bűnösnek és 12 évi fegyházbüntetéssel sújtotta.

Ilyen előzmények után került a nem mindennapi érdekességű bűnügy a Kúria Gregus-tanácsa elé. A Kúria az alsóbíróságok ítéletét megsemmisítette és a táblát új eljárásra és új tényállás megállapítására utasította.

SPORT

**Szombaton délben útnak indult csepeli csapatját
megvívni a NAC csapata**

(Nagyvárad.) Kétheti kényszerpihenő után, holnap ismét csatasorba áll a NAC, hogy idegen pályán, a kétszeres bajnok Csepellel szemben viaskodjon az értékes bajnoki pontokért. Az idegen pálya hátrányát sokban egyensúlyozza az a körülmény, hogy a Csepelnek nem nagyon szokott menni a játék a NAC ellen, nem beszélve arról, hogy a váradiak annak ellenére, hogy egy mérkőzés-

sel kevesebbet játszottak, eddig is 12 pont előnyrel szöktek meg vasárnapi ellenfelük előtt, ami legfeljebb csak a hazai csapatot idegesítheti.

Szombat délben a személylél a következő játékoskerettel indult a csapat Csepelre:

Vécsei, Mészáros, Ónódy, Perényi, Juhász, Deményi, Ferenca, Barna, Bodola, Lóránt, Sárvári, Tóth III.

**Nagy érdeklődés előzi meg a vasárnapi
Erzsébetligeti pálya sportmúsort**

Fél 2-kor Törekvés - SzSE, 3-kor MAV - Debreceni VSE

Ritkán adódik alkalom, hogy a labdarúgás hívei egy délutánon három bajnokjelölt csapatot figyelhetnek meg.

A tavaszi idényben eddig mindössze két labdarúgó mérkőzés zajlott le Nagyváradon. Ezért a résztvevő csapatokkal szemben megnövekedett érdeklődés gen élénk. Mint már említettük, mindkét NP III.

csapatunk igen készül a holnapi mérkőzésre.

Tekintve, hogy a bajnoki pontokra mindegyiknek nagy szüksége van, heves összezapásra van kilátás. Ennek megfelelően csapataink mindent elkövetnek, hogy az igen értékes bajnoki pontok megszerzése érdekében a legjobb összeállításban lépjenek a pályára.

A Törekvésnek — mint közöltük — sikerült az őszi gárdáját ezideig megtartani és ha holnapig semmi közbe nem jön, úgy a teljes őszi csapat lép pályára. Ez igen megnyugtatólag hangzik a Törekvés szurkolók számára.

A Törekvés csapata egyébként a következő játékosokból fog kialakulni: Jank, Pintye, Rocska, Bakucz, Szabó, Kovács, Matyi, Szilágyi, Erdei, Czell, Papp S., Turkus. Ebben a keretben csak az ifjusági Jank az újonc. Felőle azonban oly sok jót halottunk, hogy nyugodtak lehetnek a Tőri szurkolók a holnapi itthoni bemutatkozójá elé.

A Törekvés-SzSE mérkőzést fél 2-kor, míg a MAV-D. Vill. SE találkozó 3 órakor kezdődik. Mindkettőre az Erzsébetligeti pályán kerül sor, olcsó helyárak mellett.

A Törekvés az összes első és második csapat játékosai részére ma este 6 órakor játékos-értekezletet tart. Felkértenek az érdekeltek, hogy pontosan jelenjenek meg.

**Április 18-ra tüzték ki
a NAC-Tisza bajnoki
mérkőzést**

(Nagyvárad.) Tegnap esti számunkban jelentettük, hogy a NAC-Tisza mérkőzés lejátszására az MLSz által kitűzött április 4-i határidőt a NAC elfogadta, a szegediek viszont tiltakoztak ellene. Az egyesületek megnevezése folytán ismét az MLSz elé került a döntés és a szövetség most már április 18-ra véglegesen és visszavonhatatlanul kitiűzte a mult vasárnapról elmaradt mérkőzést.

A NAC vezetősége ezt az időpontot is megnyugvással fogadta s mint ahogy az egyik vezető mondta, talán jobb is lesz az új határidő, mert akkorára megjavul az idő és legalább anyagilag is jobban sikerül a mérkőzés.

Április 18 egyébként szintén keddi napra esik és előtte való vasárnap mind a NAC, mind a Tisza Pesten fog játszani és együtt jönnek le hét-főn Nagyváradra. Az utazási hátrány tehát pontosan egyforma.

**Rhédey-kerti sport-
nűsor**

Holnap reggel 9 órakor a Törekvés II.—NAC III. kerületi bajnoki mérkőzést játszzák le, míg 11 órakor a MAV II.—BTE bajnokira kerül sor. Olcsó helyárak.

**Pályázat irnoki állásra
Bihar megyében**

A Budapesti Közlöny” legutóbbi számában pályázati hirdetésny jelent meg, amely szerint Érbogyoszló községben irnoki állás vár betöltésre.

A pályázati hirdetményt Bihar vármegye alispánjához kell címezni. Határidő 15 nap, március 30-tól számítva.

A védekezés magaskoláját produkálta, mégis kéthavi fegyházat kapott egy tolvaj csapos

Budapestről jelentik: A védekezés „magaskoláját” mutatta be a büntető-törvényszék en Gálfalvy István egyesbíró előtt Szabó Lajos csapos cigadó állás-pedigéjéről csak akkor engedett egy-egy lépést, amikor a tanúk kerekben rábizonyították, hogy hazudik.

Szabó 1942 nyarán megcsinált két ismeretlen, Poór Kálmánról és Klujber Jánosról, távollétüket kihasználva, alkules-csal felajánlotta szekrényeket, az egyikről 800, a másiktól több mint 2000 pengő értékű holmit, ruhaneműket és apróbb ezüst ékszereket lopott. A lopott holmit a Telegi-téren és egyéb helyen orgazdák-nál értékesítette, a pénzt elszórakozta.

Igy kezdte védekezését:

— Tekintetes törvényszék! Soha életbenem nem voltam sem Poórnál, sem Klujbernél.

Gálfalvy bíró egymásután három tanút szólított be a tárgyalóterembe, akik a pórljárú sértettekén kívül bizonyították, hogy igenis napokon keresztül a sértett-nél lakott.

— Igaz, hogy náluk laktam, de egy pillanatig nem voltam egyedül! — védekezett egyre tovább a makacs vádlott.

Az előbbi jelenet megismétlődött: há-

rom tanu egyenként igazolta, hogy Szabó sokszor órákat, máskor felnapokat töltött egyedül a lakásban.

A vádlott még mindig nem hagyta magát:

— Igaz, hogy voltam egyedül is néha de mindig a házmester engedett be, ő engedett ki, nem vihett el semmit tőlük.

A következő tanuk ezt a védekezést is megcáfolták. Szabó azonban — mint egy alkalommal védekezése során mondotta is — „keményfából faragott ember” és még mindig nem adta meg magát.

— Mind igaz, elismerem, amit a tanúk mondanak, de én Poórtól és Klujbertől semmit el nem vittem.

Az ezután következő tanúk viszont igazolták, hogy egy kofferrel ment be ismerőseihez és két kofferrel távozott. Sőt később az is kiderült, hogy a kofferokat is lopta.

— Hát hogyha nekem itt már semmiképpen nem tud igazam lenni — mondta végül — akkor beismerek mindent, megloptam őket...

Lontay Ervin ügyész vádbeszéde és a védőbeszéd elhangzása után Szabó Lajost nem jogerősen 2 évi és 2 hónapi fegyházra ítélték.

RÁDIÓ

VASARNAP, APRILIS 2. Budapest I.

- 7.30 Szózat. Reggeli zene.
- 8.15 Hírek.
- 8.30 Összinté beszéd.
- 8.55 Anyák öt perce.
- 9.00 Egyházi ének és szentbeszéd a Rózsák-terén lévő görög katolikus magyar plébániatemplomból. — A szentbeszédet dr. Paulovics Zoltán tb. esperes mondja.
- 10.00 Református istentisztelet a Kávin-terti templomból. Igét hirdet Muraközy Gyula lelkipásztor.
- 11.00 Egyházi ének és barkaszentelés a Szondy-utcai Szent Család templomból.
- 12.20 Leventeműsor.
- 13.00 A rádiózenekar műsorából.
- 13.45 Időjelzés, hírek, vízállásjelentés.
- 14.00 Művészlemez.
- 14.55 Anyák öt perce.
- 15.00 A földművelésügyi miniszterium rádióelőadásorozata.
- 15.45 Magyar zeneszerzők félórása.
- 16.45 Gáspár Gyula elbeszélése.
- 16.30 Oláh Kálmán cigányzenekara.
- 16.55 Hírek.
- 17.00 Virágok ünnepe.
- 18.00 A mesebeli királyfi. Rádiójáték.
- 18.30 Cigánybáró. Közvetítés a szegedi Városi Színházból.
- 19.30 Hírek.
- 20.45 Közvetítés a szegedi római katolikus Boldog Gizella ipari leányképzőiskolából.
- 21.15 Hangképek a Ferencváros-Gamma bajnoki labdarugómérkőzésről.
- 22.40 Magyar nóták.
- 23.20 Halk melódiák.

Budapest II.

- 9.00 Jó reggelt.
- 12.15 A rádiózenekar műsorából.
- 15.00 Sovinsky László szalonzenekara
- 16.00 A Székesfővárosi Zenekar hangversenyének közvetítése.
- 18.00 Dr. Heigi László előadása.
- 19.00 Horváth Dudás József cigányzenekara.
- 20.50 Tessék választani.

HÉTFŐ, APRILIS 3. Budapest I.

- 8.35 Délelőtti muzsika.
- 10.15 Szórakoztató zene.
- 11.15 A Budapesti Szalonzenekar.

- 11.40 Simonffy Margit előbeszélése.
- 12.05 A rádiózenekar műsorából.
- 13.30 Honvédeink üzennek. — A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 14.00 A Folyamerők fúvószenekara.
- 15.00 A rádiózenekar műsorából.
- 15.50 Sz. Weress Jolán előadása.
- 16.10 Bábsház.
- 17.00 Népdalkincsünk gyöngyei.
- 17.50 Nagyaink a történelemben.
- 18.10 Magyar zeneszerzők félórása.
- 18.40 Négyzemkötő Gáspár Jenővel a könyvtárszobában.
- 19.00 Részletek a Pozsonyi lakodalom c. operettből.
- 20.05 Fricsay Richard vezényli a Budapesti honvéd őrszülőalji zenekart.
- 21.05 A magyar térkép ünnepe.
- 21.15 Kapitány István előadása.
- 22.40 Oláh Kálmán cigányzenekara.
- 23.25 Filmadalok.

Budapest II.

- 19.00 Német nyelvtanítás.
- 19.30 Beethoven-est.
- 21.30 Füzesi Emília énekel.
- 21.50 Szórakoztató muzsika.

KEDD, APRILIS 4. Budapest I.

- 8.35 Délelőtti muzsika.
- 10.15 A rádiózenekar műsorából.
- 11.15 Szórakoztató zene.
- 11.40 Divattudósítás.
- 12.05 Légierők zenekara.
- 13.30 Honvédeink üzennek. — A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 14.00 Weidinger Ede szalonzenekara.
- 15.00 Eura Sándor cigányzenekara.
- 16.00 Gyermekdelután.
- 16.30 Milánói Scala zenekara.
- 17.00 Piss Angyal Ernő szerzeményeiből játszik a Mária Terézia I. honvédszínház.
- 17.55 Rab Gusztáv előbeszélése.
- 18.15 A könnyű zene mestere.
- 19.00 Avar Gyula előadása.
- 19.20 A Középponti Katolikus Kör nagyheti hangversenye.
- 20.55 Légtalpi közlemények.
- 21.10 Magyar zeneszerzők félórása.
- 22.40 Szórakoztató zene.

Budapest II.

- 19.00 Mezőgazdasági félóra.
- 19.30 Pertis Pál cigányzenekara.
- 20.20 Kerekesházy József dr. előadása.
- 20.45 Dohnányi Ernő emlékkönyvből.
- 21.35 Olasz és francia operarészletek.

BUTORT színeset **MEZEI-től**
Háló, kombinált és előszobák.
Szabadság-utca 12. (Szacsavay-utca 48.)
Konyha újdonságok

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések közlési díjai:

Az apróhirdetés tárgya	Köznap	Vasárnap
Ingatlanok és üzletek adás-vétele	26	30
Állást keres és Elvesztett	16	16
Minden más apróhirdetés	20	25

Legkisebb apróhirdetés 10 szó. Az első szó és a kövér betűkkel szedett szó duplán számít. „Cim a kiadóban” jelzésért és jelzés apróhirdetésért: 1 pengő pótdíj fizetendő.

Adás-vétel

Eladó sürgősen magánháza nagy udvarral, kerttel, bármilyen üzemi célra is alkalmas. Több telek. Özv. Tatayné, Szigligeti-u. 12. Telefon 28-74. 728

Teljesen jókarban levő fehér konyhabutor eladó. Damjanich-u. 37. ajtó 3. 774

Kombinált új butor, kétszemélyes rekámmival eladó. Hegyesi Márton-u. 4. Repülőtérnél. 743

Sürgősen eladó betegség miatt műtét és költség mellett 65 kat. hold birtok, elsőosztályú birtok, tanyaépületekkel megbízottam Vekerdy iroda Nagyvárad, Nagy Sándor-utca 11. Telefon 38-33. 763

Szép dióhálok termelési árban eladók. Gillyányi-út 24. Szilágyi. 763

Kályhaszén kapható, lakatos számszámok eladók. Papp, Baross-u. és nagyipartéri sarok. 760

Ping-pong asztalt keres megvételre a Nemzeti Munkaközpont. 758

Tizenhét pengőért eladom Kálvária-utcán bekötözhető szoba, konyha magánházamat. Megbízottam Jelinek ingatlaniroda, Telegi-u. 2. 770

Földbirtok Gyulán huszonegy kishold eladó. Bakator-utcában nyolcszáz négyszögölös szántóval, gyümölcsösökkel, szoba, konyha, istálló magánház 20.000 pengőért eladó. — Rigómező-utcában kétszobás, konyha nagyterű magánház 25.000 pengő. Jelinek ingatlaniroda. 772

Most adja el használt ruháit és holmijait, mert magas árat kap érte a Rekordban. — Ugyanott jól és olcsón vásárolhat. Hlatky-u. 14. 699

Kukoricagőré új anyagból jutányosan eladó. Cim: Repülőtér. Telfon 22-99. 768

Modern fehér mély jó állapotban lévő gyermekkosci eladó. Belezay Antal-u. 23. ajtó 1. 767

Eladó: Női tavaszi kabát, 31-es új gyermek félcipő, 10 éves leányka részére nyári ruhák, magyar ruha, ingek, 8 éves részére tavaszi kabát, egyszerű babakelengye. Karácsonyi püspök-u. 52. sz. 765

Különléle

Pertőtlenítést, poloska, mely és mindennemű férgek irtását 38 évj gyakorlattal vállalja. Varga, Dankó Pista-utca 6. Telefon 27-56. 913

Áldozási koszoruk, menyasszony és koszorúleány művirág fejdíszek és kézi-csokrok. Ezüst- és aranylakodalmakra csokrok és kosarak olcsón, szép kivitelben megrendelhetők. Ruhákra virágok raktáron, azonkívül hozott anyagokból is olcsón készülnek. Karácsonyi püspök-u. 52. (Erzsébet-liget sportpárvánál.) 776

Paragazzal poloskát, molyt, petét mindenből felelősséggel irtja. Csutorae Szigligeti-u. 7. Telefon 14-21. 664

Varrógépjavítás egy évi felelősséggel **Jakab** műszerésznél, Kossuth-u. 5. Telefon 23-30.

Könyvelést, üzleti könyveinek felfektetését, vezetését, ügyvitel szervezését és felülvizsgálatát szakemberként és lelkiismeretesen intézi, adóügyeiben felvilágosítást, segítséget nyújt Tóth Gizella könyvelési irodája. Csengeri-utca 8. Telefon hívószám 29-26. 528

Állást nyec

REGGELI lapkihordásra kézbesítőt felvesszünk jó fizetéssel, azonnalra. Telegi, vagy Csáky-utcán lakók előnyben. Jelentkezni lehet a „Magyar Lapok” kiadóhivatalában.

Mindenes leányt, megbízhatót keres kéttágu család. Endorfier, Csáky-u. 34. ajtó 6. 761

Kiszolgálónőt felvesszünk Kelemen Mihály műköszörlőde, Mussolini-ter 5. 757

Kereskedelmi vállalat keres fűszer- és vas szakmában jártas kommisszó női munkaerőket. Kapisztrán János-ter 22. 751

Katasztrális hold papi házhoz keresek háztartás vezetéséhez is értő, középkorú, tisztaság szerető szakácsnőt. „Margittai járás” jellegre a kiadóba. 769

Kifutó fiút felvesszük. Osztás és Társai, Rákóczi-u. 1. 769

Fiatal fűszerkereskedő segédet és tanuló felvesszünk. Tóth és Zsennyei, Rákóczi út 13. 759

Állást keres

4 gimnáziumot végzett gépirni tudó, számoláshoz értő, megbízható, szolid 19 éves, egyedülálló asszony állást keres. Választ Római Katolikus Nőszövetség címre kérünk, Pray György-u. 5. sz. 754

Gyors- és gépirnő állást keres. Cim: „Kezdő” jellegre a kiadóba. 762

Lakás

Intellektuális foglalkozású férfi szerény, csendes, tiszta butorozott szobát keres. Címeket a kiadóba kér. 726

Butorozott szoba közöskönyha használatlál, gyermektelen házaspárnak kiadó. Jelinek ingatlaniroda, Telegi-u. 2. 771

Oktatás

Olasz, latin nyelv tanítását vállalom. Esetleg kezdőknek angol, német nyelvet is adok. Cim a kiadóban. 707

Szabó Ferenc GYORSIRÓ. és GÉPIRÓISKOLAJA, Nagyvárad, Sál Ferenc-utca 12. (Éng. szám 3329/1941.-42.) Vidékieknek vasutj kedvezmény. Telefon: 29-78.

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

A szerkesztésért felel. a kiadásért felel.
Dr. Paál Árpád **Dr. Virág Jeromos**
főszerkesztő igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforogóján, Nagyvárad, Sallágyi Dancsicska u. 12. sz.